

Τ.Ε.Ι ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ : “Η ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ Α.Ε ΚΑΙ Η
ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΗΣ
(Από Νομική, Φορολογική και
Λογιστική άποψη)”

Εισηγήτρια :
ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
Σπουδαστές :
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΑΛΑΛΑΜΠΟΣ
ΚΟΛΙΟΘΩΜΑΣ ΘΩΜΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΠΑΤΡΑ ΔΕΚ. 94-ΙΑΝ. 95



ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	1760
----------------------	------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α

1. Ιστορική ανασκόπηση 4
2. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Α.Ε. 7

Β ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ Α.Ε.

1. Βασικά στοιχεία του καταστατικού 11
2. Σύμβαση σύστασης του καταστατικού 15
3. Διαδικασίες έγκρισης και καταχώρησης του καταστατικού στο Μ.Α.Ε. 17
- 3α. Πληρωμή φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου 17
- 3β. Υποβολή καταστατικού στην Νομαρχία για έγκριση 17
- 3γ. Αντίγραφο καταστατικού 18
4. Διαδικασίες έκδοσης φορολογικού μητρώου 19
5. Νομιμοποίηση της εταιρείας 20
6. Πιστοποίηση καταβολής Μετοχικού κεφαλαίου 21
7. Έλεγχος πιστοποίησης καταβολής Μετοχικού κεφαλαίου 21
8. Έκδοση προσωρινών ή οριστικών τίτλων μετοχών 22
9. Γενικές συνελεύσεις 23
10. Διαδικασίες σύγκλησης Γενικής συνέλευσης 25
11. Υποβολή στοιχείων στο υπουργείο εμπορίου ή στη Νομαρχία 27
12. Σύγκληση Διοικητικού συμβουλίου 29

Γ

1. Εξοδα συστάσεως Α.Ε. 30
2. Θεώρηση βιβλίων Α.Ε. 33
3. Προσωρινά βιβλία Α.Ε. 34
4. Ανώμυμες εταιρίες και Ε.Γ.Λ.Σ 35

Δ

1. Λογιστικές εγγραφές συστάσεως Α.Ε. 36
- 1α. Περίπτωση ολοσχερής καταβολής Μ.Κ. 36
- 1β. Περίπτωση μερικής καταβολής Μ.Κ. 38
2. Δαπάνες ιδρύσεως & οργανώσεως (Λογιστικά) 41
3. Εισφορά σε είδος και εξακρίβωση της - παράδειγμα 42
4. Λογιστικές εγγραφές καθυστέρησης καταβολών 48

5. Κατηγορίες μετοχών	51
6. Προσωρινοί τίτλοι - παράδειγμα	57
7. Εκδοση μετοχών πάνω απ' το άρτιο - παράδειγμα	59
8. ΜΕΤΟΧΕΣ (ΟΛΜ. - ΧΡΗΜ. ΠΡ-ΕΣΩ - ΑΞΙΑ)	61

Ε ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΗΣ Α.Ε.

1. Έννοια και διακρίσεις των κερδών της Α.Ε.	63
2. Προϋπόθεση για την διάθεση των κερδών	65
3. Σειρά (τάξη) στην διανομή των κερδών χρήσεων της Α.Ε.	67
4. Πότε δεν επιτρέπεται η διανομή μερίσματος - παράδειγμα	69
5. Υποβολή υπεύθυνης δηλώσεως κατά την εξόφληση των μερισμάτων αποδείξεως	70
6. Διανομή προσωρινού μερίσματος	70
7. Διανομή εικονικών - κερδών	70
8. Φορολογία των καθαρών κερδών της Α.Ε.	71
9. Κέρδη διανεμώμενα στο προσωπικό - παράδειγμα	71
10. Παράδειγμα της φορολόγησης των κερδών της Α.Ε	73-77
11. Παραδείγματα διάθεσης κερδών της Α.Ε	78-82
12. Παράδειγμα διανομής κερδών (Περιοδικό Λογιστής).	83-93
13. Βιβλιογραφία	94

Νομική - άποψη

Ιστορική ανασκόπηση

Η αποικιακή πολιτική των μεγάλων κρατών της Ευρώπης, η οποία ακολουθήθηκε κατά τον 16ο αιώνα και έπειτα, συντέλεσε στη δημιουργία μεγάλων επιχειρήσεων οι οποίες κατά την πιο επικρατέστερη γνώμη χαρακτηρίστηκαν ως πρόδρομοι της ανώνυμου εταιρίας. Αναφέρονται χαρακτηριστικά η <<Τράπεζα του Αγίου Γεωργίου>> σαν μία από τις πρώτες μορφές της Α.Ε. λόγω της κατανομής του κεφαλαίου της με την μορφή μετοχών (loca) που ιδρύθηκε το 1407 στην Γενεύη, όμως αυτά τα μερίδια δεν ήταν αντικείμενο εμπράγματος δικαιώματος ούτε και οι δικαιούχοι αυτών κατείχαν την θέση των μετοχών αλλά των δανειστών. Γι'αυτό και πλησιάζουμε περισσότερο προς την ιστορική εξέλιξη δεχόμενοι ότι η πρωταρχική αφετηρία του θεσμού της Α.Ε. βρίσκεται στην Ολλανδία, Αγγλία και Γαλλία όπου ίδρυσαν οργανισμούς με τον σκοπό ν'ασκήσουν αποικιακή πολιτική κατά τον 16ο αιώνα και έπειτα. Έτσι από τα πιο πάνω κράτη δημιουργήθηκαν εταιρίες, όπως η Ολλανδική εταιρεία των Ανατολικών Ινδιών, την Αγγλική εταιρεία των Ινδιών, η εταιρεία του Αγίου Χριστοφόρου της Νέας Γαλλίας, οι οποίες αποτέλεσαν τον πρόδρομο του θεσμού της Α.Ε., που με τη σύγχρονη έννοια εμφανίζεται κατά τον 19ο αιώνα.

Η Α.Ε. είναι το δημιούργημα μιας εποχής κατά την οποία προσέβαλλαν επιτακτικά οι ανάγκες συγκεντρώσεως κεφαλαίων προς εξυπηρέτηση της βιομηχανίας. Βαθμιαία αντί των μεγάλων και λίγων Α.Ε. κάνει την εμφάνισή του πλήθος μικρότερου μεγέθους Α.Ε. Έτσι ο θεσμός ανοίγει τις πύλες του σε μικρότερες επιχειρήσεις. Παράλληλα όμως η Α.Ε. εισχωρεί και συνδέεται με τον θεσμό του χρηματιστηρίου αξιών. Αυτό έχει σαν επακόλουθο η Α.Ε. να μην είναι μόνο θεσμός του δικαίου των εταιρειών, αλλά και του δικαίου των αξιογράφων καθώς επίσης και του δικαίου της κεφαλαιαγοράς και της αποταμιεύσεως. Από την εξέλιξη αυτή προκύπτει η ανάγκη προστασίας των δανειστών και των μικρομετόχων. Ο 19ος αιώνας κατέστησε αναγκαία και προώθησε την νομοτεχνική υποδομή επάνω στην οποία βασιζεται σήμερα ολόκληρος ο θεσμός της Α.Ε.

Έτσι κάνουν την εμφάνιση διεθνώς οι ακόλουθοι θεσμοί του δικαίου της Α.Ε.:

- 1) Η καθολικότητα του δικαιώματος ψήφου για όλους τους μετόχους και η εκλογή από αυτούς του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας.
- 2) Η δημοσιότητα του καταστατικού και των τροποποιήσεών του.
- 3) Η δημοσιότητα των εταιρικών λογαριασμών.
- 4) Ο έλεγχος της Α.Ε. από ελεγκτές.
- 5) Η αναγνώριση δικαιωμάτων της μειοψηφίας.
- 6) Η καθιέρωση της αρχής της περιορισμένης ευθύνης.

Στον 20ο αιώνα το αγγλοσαξονικό δίκαιο παρουσιάζει αισθητή μείωση των διατάξεων αναγκαστικού δικαίου και σημαντική διοικητική εποπτεία των Α.Ε. μέσω της *Securition and Exchange commission* των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Έτσι το δίκαιο των ΗΠΑ έχει ανεξαρτοποιηθεί σε σχέση με το Βρετανικό δίκαιο και τους διαφορετικούς νόμους της Βρετανικής κοινοπολιτείας. Έτσι η νεότερη εξέλιξη της διεθνούς οικονομικής και πολιτικής ζωής δημιουργεί νέες ομάδες δικαίου και σαν συνέπεια έχουμε την δημιουργία των οικογενειακών δικαίων της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, των Σκανδιναυικών κρατών και της Κοινής Αγοράς της Λατινικής Αμερικής.

Στην Ελλάδα επικράτησε το σύστημα της προηγούμενης αδείας της διοικήσεως (διοικητικόν σύστημα) με την εισαγωγή του γαλλικού εμπορικού κώδικα που όμως τροποποιήθηκε με τον νόμο 2190/1920 και έτσι δημιουργήθηκε ένα μικτό σύστημα. Για την σύσταση λοιπόν μιας Α.Ε. απαιτείται άδεια και έγκριση του καταστατικού από τον αρμόδιο Νομάρχη εφόσον αυτό έχει καταρτισθεί με τους νόμους που ισχύουν καθώς και με τις διατάξεις του 2190/1920.

Από την άποψη των ξένων νομοθεσιών παρατηρούμε τ'ακόλουθα : Αρχικά οι Α.Ε. ιδρύονταν με πολιτειακή πράξη βάση του συστήματος της ιδρύσεως, και το κράτος παρείχε γι'αυτές πολλά και διάφορα προνόμια αλλά διατηρούσε γι'αυτό κατά την χορήγηση της άδειας μεγάλης εκτάσεως δικαιώματα ανάμιξης στην διοίκηση αυτών των εταιρειών. Τόσο στην Αγγλία όσο και στη Γαλλία οι Α.Ε. υπόκηνταν στο σύστημα ελέγχου τόσο

κατά την ίδρυση όσο και κατά την λειτουργία της εταιρείας. Συγχρόνως με το χρόνο της κρατικής εποπτείας και της αύξησης της εμπορικής κερδοσκοπίας σημειώθηκαν καταχρήσεις του θεσμού της Α.Ε τα οποία οδήγησαν στη λήψη νομοθετικών μέτρων με τα οποία απαγορεύθηκε για λίγο χρονικό διάστημα η ίδρυση Α.Ε. (Bubble Act του 1719 στην Αγγλία και Δ/μα του 1793 στην Γαλλία).

Ο Γαλλικός εμπορικός κώδικας ακολουθεί το σύστημα της προηγούμενης αδείας της διοικήσεως χωρίς την οποία δεν ήταν δυνατόν να συστηθεί Α.Ε. Το σύστημα αυτό επικρατεί γενικά στις νομοθεσίες μέχρι τα μέσα του 19ου αιώνα.

Στις διάφορες άλλες χώρες με διάφορα νομοθετήματα εγκατέλειψαν το πιο πάνω σύστημα και εφάρμοσαν το λεγόμενο κανονιστικό σύστημα κατά το οποίο, καμιά κυβερνητική έγκριση δεν χρειάζεται για να δημιουργηθεί μια Α.Ε. αλλά, ο νόμος προβλέπει ορισμένες διατυπώσεις με την τήρηση των οποίων ιδρύεται η Α.Ε. χωρίς οποιαδήποτε ανάμιξη της διοικητικής αρχής ή του δικαστηρίου. Η νομοθετική καθιέρωση του κανονιστικού συστήματος εφαρμόστηκε πρώτα στην Αγγλία και έπειτα βρήκε απήχηση στις κυριότερες χώρες της Ευρώπης, όπως στην Γαλλία, Γερμανία, Ελβετία και Ιταλία.

Κατά τον 19ο αιώνα έχουμε την εμφάνιση της κωδικοποιήσεως του δικαίου της Α.Ε. με συνεπακόλουθο την <<εκλαίκευση>> του θεσμού της. Συγκεκριμένα από τα μέσα του αιώνα, αντικαταστάθηκε το σύστημα ιδρύσεως σύμφωνα με αυτά που όριζε το κανονιστικό σύστημα με την εκπλήρωση προκαθορισμένων όρων όπως όριζε η νομοθεσία. Αυτό εφαρμόστηκε από τον νόμο της Νέας Υόρκης, τον Αγγλικό νόμο το 1864, τον Γαλλικό νόμο του 1867 και τον Γερμανικόν του 1870.

Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Α.Ε.

Η Α.Ε. είναι η κατ'έξοχήν κεφαλαιουχική εταιρεία, αφού, αποκτά νομική προσωπικότητα και ευθύνεται αποκλειστικά για τα εταιρικά χρέη, ενώ το κεφάλαιό της διατηρείται σε ίσα μερίδια τις μετοχές. Στην Α.Ε. συντελείται η συγκέντρωση του κεφαλαίου το οποίο βέβαια "εισφέρεται" από πολλούς κεφαλαιούχους η προσωπικότητα των οποίων είναι εντελώς αδιάφορη.

Εάν εξαιρέσει κανείς τις αποκαλούμενες οιογενειακές ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες δυστυχώς στην Ελλάδα είναι για διάφορους λόγους πολυάριθμες, και παρ'όλα αυτά δεν αποτελούν την τυπική μορφή της Α.Ε. ως θεσμού, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η έννοια της ανώνυμης εταιρείας είναι στενά συνιφασμένη προς την κατανομή του κεφαλαίου της για το μεγαλύτερο αριθμό. Ο αριθμός αυτός των μετοχών είναι ανομοιογενές εφόσον το πρωταρχικό στοιχείο είναι η συγκέντρωση του κεφαλαίου και όσοι συμβάλλουν σ'αυτό δεν αντιμετωπίζονται καθόλου από άποψη προσόντων ή επιχειρηματικότητας αλλά από άποψη εισφορών οι οποίες στο σύνολό τους συγκροτούν το κεφάλαιο της Α.Ε. Γι'αυτό και έχει ειπωθεί ότι το κεφάλαιο είναι απρόσωπο, ενώ η Α.Ε. η οποία στην μεγαλύτερη μορφή της στηρίζεται στο κεφάλαιο είναι απρόσωπη εταιρεία. Στην Α.Ε. δεν λαμβάνονται υπόψη τα πρόσωπα των μετοχών, αλλά οι μετοχές στις οποίες αυτοί είναι κάτοχοι.

Ετσι από τα παραπάνω μπορούμε να συνοψίσουμε τα ακόλουθα γενικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Α.Ε.

- 1) Το περιορισμένο της ευθύνης όλων των μετόχων. Ο μέτοχος ευθύνεται απλά για την αποπληρωμή της αξίας της μετοχής και δεν έχει καμιά άλλη υποχρέωση ούτε απέναντι της Α.Ε. ούτε απέναντι τρίτων. Μα άλλα λόγια η υποχρέωση του μετόχου συνιστάται απλά στην καταβολή της ονομαστικής αξίας της μετοχής. Με την ιδιότητα του ως μετόχου, ο κάθε μέτοχος δεν έχει καμιά υποχρέωση στην συμπληρωματική εισφορά, ούτε στην προσωπική εργασία.

- 2) Το κεφάλαιο της Α.Ε. διαιρείται σε ίσα μερίδια τις μετοχές. Οι μετοχές είναι αξιόγραφα υπό την ευρεία έννοια του όρου, πράγμα που δηλώνει ότι είναι έγγραφα που ενσωματώνουν τα δικαιώματα των μετόχων, έτσι ώστε τόσο η άσκηση όσο και η μεταβίβαση των δικαιωμάτων να μην είναι δυνατή, χωρίς την κατοχή των τίτλων.
- 3) Οι μετοχές της Α.Ε. μεταβιβάζονται κατ'αρχήν ελεύθερα πράγμα που συνεπάγεται και την ελεύθερη μεταβίβαση της ιδιότητας του μετόχου δηλαδή του εταίρου της Α.Ε. Όμως ο μέτοχος μπορεί ν'αποχωρήσει από την Α.Ε. οποιαδήποτε στιγμή μεταβιβάζοντας τις μετοχές του και κατά συνέπεια και την ιδιότητά του, ως μετόχου. Το κεφάλαιο της Α.Ε. παρά τις μεταβιβάσεις των μετοχών που μπορούν να συντελεσθούν παραμένει ανέπαφο καθώς κανείς μέτοχος δε μπορεί να ζητήσει την απόδοση της εισφοράς του.

Η ανώνυμη Εταιρεία ως κεφαλαιουχική παρουσιάζει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά :

- 1) Η Α.Ε. προορίζεται να μετέχει στην οικονομική ζωή και συγκεκριμένα στην κερδοσκοπία και γι'αυτό χαρακτηρίζεται από το νόμο ως εμπορική εταιρεία σε κάθε περίπτωση. Η επιταγή του νόμου όπως η ανώνυμη εταιρεία αποκτά κατά την ίδρυση ορισμένη κατώτατη καθαρή περιουσία από τις εισφορές την μεταβάλλει αμέσως σε νομικό πρόσωπο με περιουσιακή υποδομή που συνεπάγεται από τη φύση των πραγμάτων περιουσιακή κερδοσκοπική δράση.
- 2) Με παροχές που έχουν αντικειμενική αξία και δεν εξαρτώνται από το πρόσωπο του οφειλέτη η συμμετοχή στην ανώνυμη εταιρεία προορίζεται να αποτελέσει μόνιμα μεταβιβάσιμο αγαθό.
- 3) Η έκταση των δικαιωμάτων του μετόχου έχει ως μέτρο την ανώτερη κεφαλαιουχική αυτή παροχή.

- 4) Χαρακτηριστικό των ανωτέρων συμμετοχών στην Α.Ε. είναι ο κλειστός τους αριθμός. Ο αριθμός αυτός δεν μπορεί ν'αλλάξει παρά με τροποποίηση του καταστατικού δηλαδή με αύξηση ή μείωση του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου σαν μέγεθος που έχει ορισθεί στο καταστατικό.
- 5) Παρατηρείται πλήρης υποδομή συμφερόντων στην Α.Ε. υπό την έννοια ότι ο κάθε μέτοχος έχει αξίωση σχετικά με την εισφορά του και τα κέρδη του.
- 6) Ο θεσμός της Α.Ε. στο σύνολό του και ειδικότερα με την δυνατότητα της αξιολογικής ενσωματώσεως των συμμετοχών που προορίζονται να κυκλοφορήσουν στην κεφαλαιαγορά και να υποστούν τον νόμο της προσφοράς και της ζήτησης από τον νόμο ενδεδειγμένος να ζωογονήσει την κεφαλαιαγορά και το χρηματιστήριο.
- 7) Από την άποψη του μεγέθους και οργανώσεως η Α.Ε. ενδείκνυται για μεγάλες και μακράς πνοής επιχειρήσεις πράγμα που λαμβάνει μεγαλύτερη έμφαση από την δυνατότητα διασποράς του κεφαλαίου που με τον ίδιο τρόπο οδηγεί στη προσέλκυση μεγάλου αριθμού επενδυτών που οδηγεί κατά συνέπεια στην συγκέντρωση μεγάλων κεφαλαίων με σχετικά μικρές εισφορές.
- 8) Χωρίς ευθύνες και διοικητική ανάμειξη τοποθετούνται κεφάλαια που απολαύουν τα πλεονεκτήματα της επιχειρηματικής κερδοσκοπίας λόγω της διορθωτικής δομής της ανωνύμου εταιρείας.
- 9) Οι μέτοχοι έχουν περιορισμένες διαχειρηστικές εξουσίες ως προς τις οποίες η ευθύνη τους δεν μπορεί να υπερβεί την εισφορά τους καθ'όσον αυτό θα ήταν αντίθετο προς το δίκαιο της Α.Ε. που δεν αναγνωρίζει δικαιώματα στον μέτοχο για να τον στερήσει από την περιορισμένη ευθύνη του.

Με βάση αυτά που έχουν ειπωθεί παραπάνω προκύπτει η ισορροπία ατανομής δυνάμεων για τη δομή της Α.Ε. Αυτό έχει σαν επακόλουθο την αταλληλότητα της Α.Ε. για την κεφαλαιαγορά και το χρηματιστήριο, υμβάλλει ακόμη προς αυτή και η μακροχρόνια διάρκεια της επιχειρήσεως.

Η καταλληλότητα αυτή γίνεται πιο παραστατική από τα εξής :

- 1) Το διοικητικό συμβούλιο είναι σε θέση ν' ασκήσει τα καθήκοντά του χωρίς προσωπικές εξαρτήσεις και χωρίς μεταβολές στη σύνθεσή του από τις σποραδικές μεταβιβάσεις των μετοχών. Αυτό συμβαίνει γιατί ο μέτοχος στερείται διαχειριστικής εξουσίας και δεν έχει δικαίωμα να παρέχει διαχειριστικές εντολές προς το διοικητικό συμβούλιο.
- 2) Η ανυπαρξία της μετοχικής ιδιότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου ανοίγει τις πόρτες για υπαλληλοποίηση της διοικήσεως της εταιρείας με συνεπακόλουθο τη δυνατότητα χρησιμοποίησεως ικανών στελεχών που δεν έχουν κεφαλαιουχική συμβολή στην ανώνυμη εταιρεία.
- 3) Η απουσία μετοχών από τη γενική συνέλευση αλλά και η διαφορετική γνώμη της μειοψηφίας δεν συνεπάγονται προσκόματα στη συνέχεια της διοικήσεως της εταιρικής επιχειρήσεως, πράγμα που συντελεί στην ομαλή λειτουργεία της Α.Ε.

Για να είναι κατάλληλη η Α.Ε. για την κεφαλαιαγορά και το χρηματιστήριο ο νόμος την έχει υποβάλλει σε πλέγμα εγγυήσεων, που περιλαμβάνει περιουσιακές κατοχυρώσεις όπως είναι οι διατάξεις περί εισφορών σε είδος (αρθ. 4 και 9 του νόμου 2190/1920) η απαγόρευση ή απαγγελία ακυρότητας για ορισμένες συναλλαγές (άρθρα 10,16,17) κρητική εποπτεία και αξιόποιο χαρακτήρα διαφόρων παραβάσεων (άρθρα 51, 54 νόμου 2190/1920). Η αυστηρότητα του συστήματος αυτού είναι το αντιστάθμισμα της περιορισμένης ευθύνης του μετόχου καθώς και των περιορισμένων εξουσιών των μετόχων στο σύνολό τους.

Οι διατάξεις που προαναφέρθηκαν καταδεικνύουν τον κεφαλαιουχικό χαρακτήρα της ανώνυμης εταιρείας που την διαστέλει ξεκάθαρα από τις υπόλοιπες εμπορικές εταιρείες.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

1) ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας είναι δυνατόν να γίνει με διάφορους τρόπους, ανάλογα με τον τρόπο της κάλυψης του μετοχικού της κεφαλαίου και για το λόγο αυτό υπάρχουν διαφορετικές διαδικασίες μέχρι τη σύνταξη του καταστατικού της.

Συνηθέστερη περίπτωση στην πράξη είναι η ίδρυση Α.Ε. με κάλυψη του μετοχικού της κεφαλαίου σε μετρητά, γιατί είναι απλή η διαδικασία της σύστασής της ενώ η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου σε είδος ή σε είδος και μετρητά χρειάζεται ορισμένες διαδικασίες που είναι μεγάλης διάρκειας και δαπανηρές.

Προκειμένου να συνταχθεί το καταστατικό της εταιρείας πρέπει να μελετηθούν και να συμφωνηθούν μεταξύ των ιδρυτών της τα παρακάτω βασικά σημεία, τα οποία είναι :

- α) Επωνυμία : Η επωνυμία πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά το αντικείμενο των εργασιών που ασκεί και τις λέξεις “Ανώνυμη Εταιρεία” ενώ παράλληλα μπορεί να περιέχει και το όνομα του ιδρυτού ή των ιδρυτών, κάποιου φυσικού προσώπου ή την επωνυμία Εμπορικής εταιρείας ενώ δεν επιτρέπεται να συγχέεται με άλλη επωνυμία.
- β) Εδρα : Εδρα της εταιρείας ορίζεται ένας δήμος ή μία κοινότητα της Ελληνικής Επικράτειας που θα εγκατασταθεί η εταιρεία και όχι η συνοικία ή δρόμος. Αν ορισθεί έδρα εκτός από Δήμο ή Κοινότητα και συγκεκριμένα διεύθυνση (οδός-αριθμός), σε περίπτωση μεταφοράς της έδρας σε άλλη διεύθυνση στον ίδιο Δήμο ή Κοινότητα χρειάζεται τροποποίηση του καταστατικού της (Αρθ. 6 του Κ.Ν. 2190/20).
- γ) Σκοπός : Στο σκοπό χρειάζεται να υπάρχει περιληπτική περιγραφή των κυρίων και παρεπομένων δραστηριοτήτων με τις οποίες πρόκειται ν’ασχοληθεί η Α.Ε., ενώ παράλληλα θα πρέπει να σημειωθεί, αν πρόκειται να είναι μικρή σε μέγεθος μεταποιητική ότι είναι “βιοτεχνική”.

Ο χαρακτηρισμός αυτός είναι απαραίτητος για να εγγραφεί στο “ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗ΄ΕΛΛΑΔΟΣ” γιατί έτσι θα έχει ορισμένα πλεονεκτήματα που έχουν οι μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις.

Διάρκεια : Ο νόμος ορίζει τη διάρκεια της εταιρείας. Συνήθως ορίζεται διάρκεια αυτής 30-50 χρόνια και γι’αυτό για ν’αποφεύγονται οι συχνές τροποποιήσεις του καταστατικού της.

Μετοχικό κεφάλαιο, Τρόπος καταβολής : Το μετοχικό κεφάλαιο αναγράφεται σε χρήμα ακόμα και όταν οι εισφορές των μετοχών είναι σε είδος ενώ απαγορεύεται ν’αναφέρεται σε ξένο νόμισμα εκτός ορισμένων περιπτώσεων. Επίσης μέχρι το ποσό των 5.000.000 δρχ. το μετοχικό κεφάλαιο θα πρέπει να καταβληθεί είτε σε μετρητά, είτε σε είδος κατά τη σύσταση της Α.Ε., ενώ στο σχετικό με τη καταβολή του κεφαλαίου άρθρο του καταστατικού δεν χρειάζεται ν’αναφερθεί ότι το κεφάλαιο καταβλήθηκε όπως αυτό χρειάζεται στο καταστατικό της Ε.Π.Ε. Το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο για τη σύσταση της Α.Ε. σήμερα είναι 10.000.000 δρχ. και 50.000.000 όταν προέρχεται από συγχώνευση ή μετατροπή βάση του Ν.Δ. 1297/72.

στ) Μετοχές, Ονομαστική αξία : Οι μετοχές της Ανώνυμης Εταιρείας είναι ανώνυμες ή ονομαστικές, αυτό βεβαίως εξαρτάται ή από τη θέληση των ιδρυτών ή από το αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 11α του Κ.Ν. 2190/20 και του αρθ. 4 Ν.Δ. 1297/1972.

Συνήθως στην πράξη οι μετοχές των Ανωνύμων Εταιρειών που ιδρύονται με μετρητά είναι ανώνυμες. Από το είδος της μετοχής εξαρτώνται τα εξής :

- Ο τρόπος της μεταβίβασης αυτών,
- Ο τρόπος της φορολογίας του μερίσματος και
- Η δυνατότητα δήλωσης ή όχι του μερίσματος από το μέτοχο με τα υπόλοιπα εισοδήματά του για να φορολογηθούν ή όχι με βάση τις γενικές περί φορολογίας διατάξεις εισοδήματος.

Τέλος η ονομαστική αξία των μετοχών δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 100 δρχ. και μεγαλύτερη των 30.000 δρχ. (Αρθ. 14 παράγρ. 1, και άρθ. 30 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/20).

5) Διοικητικό Συμβούλιο και θητεία αυτού : Στο καταστατικό πρέπει ν'αναφέρεται τόσο ο κατώτερος και ο ανώτερος αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος στη πράξη ορίζεται από τέσσερα μέχρι επτά μέλη, όσο και η θητεία η οποία δεν μπορεί να υπερβεί την εξαετία (Αρθρ. 19 του Κ.Ν. 2190/20). Πρέπει να σημειωθεί όσο μεγαλύτερη είναι αυτή τόσο περισσότερο αποφεύγονται οι συχνές διατυπώσεις της δημοσίευσης και γνωστοποίησης αυτής στις Τράπεζες με τις οποίες συναλλάσσεται η εταιρεία.

Ακόμη θα πρέπει ν'αναφέρουμε ότι όταν ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. είναι μικρότερος των τεσσάρων και έχουμε παραίτηση ή θάνατο ενός μέλους τα υπόλοιπα δύο μέλη δεν μπορούν να εκλέξουν νέο μέλος σε αντικατάσταση αυτού, οπότε δεν υπάρχει Διοικητικό Συμβούλιο και δεν μπορεί αυτό να συνέλθει για να συγκαλέσει Έκτακτη Γενική Συνέλευση για να εκλέξει νέο Διοικητικό Συμβούλιο. Τότε θα πρέπει να ορισθεί από το δικαστήριο, νέο Δ.Σ. το οποίο θα συγκαλέσει έκτακτη Γεν. Συνέλευση για την εκλογή του νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

η) Εταιρική Χρήση : Η εταιρική χρήση μπορεί να λήγει 30/6 ή 31/12, αυτό βεβαίως είναι θέμα ιδρυτών και εξαρτάται κυρίως από το αντικείμενο που ασκεί η εταιρεία.

θ) Πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο και Ελεγκτές : Με το καταστατικό θα πρέπει να ορισθούν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, που θα διοικήσουν την εταιρεία ως και η θητεία αυτού, η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από την εξαετία. Συνήθως στην πράξη η θητεία του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου που διορίζεται από το καταστατικό αρχίζει από τη νόμιμο σύσταση της Εταιρείας και λήγει με την ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση που συνέρχεται για να εγκρίνει τις Οικονομικές καταστάσεις της πρώτης Εταιρικής Χρήσης. Θα πρέπει να ορισθούν δύο Τακτικοί και δύο Αναπληρωματικοί ελεγκτές διπλωματούχοι ανώτατων οικονομικών σχολών, που να έχουν συμπληρώσει το τριακοστό έτος της ηλικίας τους και να είναι διπλωματούχοι πέντε χρόνια πριν τον διορισμό τους, για την πρώτη Εταιρική χρήση, ενώ παράλληλα θα καθορισθεί και η αμοιβή αυτών.

- α) Εξουσιοδότηση για την δημοσίευση του καταστατικού : Με το καταστατικό πρέπει να εξουσιοδοτηθεί ένας από τους ιδρυτές ή άλλο πρόσωπο με την ειδική εντολή και πληρεξουσιότητα να προχωρήσει στην κατάθεση του καταστατικού στη Νομαρχία της έδρας της ή και ενδεχομένως την τροποποίηση αυτού, προκειμένου να δημοσιευθεί στο Μητρώο των Ανώνυμων Εταιρειών.
- α) Εξοδα σύστασης : Στο καταστατικό πρέπει ν'αναφέρονται και τα συνολικά έξοδα που έγιναν για την σύσταση της εταιρείας όπως είναι : η αμοιβή του Δικηγόρου που σύνταξε το καταστατικό, ο φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου, τα τέλη δημοσίευσης της περίληψης του καταστατικού στο Φ.Ε.Κ., ο φόρος και τα έξοδα μεταβίβασης ακινήτου σε περίπτωση εισφοράς για την κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου όταν αυτή γίνεται χωρίς τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72.
- β) Συμμετοχή ανηλίκου σε υπό σύσταση Ανώνυμη Εταιρεία : Η συμμετοχή ανηλίκου σε Α.Ε. που πρόκειται να συσταθεί είναι δυνατή με ορισμένες προϋποθέσεις : α) το καταστατικό να υπογραφεί από αυτούς που νόμιμα τον εκπροσωπούν κατά την υπογραφή β) Η διάθεση περιουσιακού στοιχείου του ανηλίκου σαν εισφορά του για την υπό σύσταση εταιρεία χρειάζεται προσκόμιση σχετικής δικαστικής απόφασης και γ) Στο καταστατικό θα πρέπει ν'αναφέρεται εκτός από την παραπάνω απόφαση και το πώς περιήλθε το στοιχείο αυτό στην κατοχή του ανηλίκου.
- γ) Συμμετοχή ανηλίκου στο Δ.Σ. Ανώνυμης Εταιρείας : Απαγορεύεται η συμμετοχή ανηλίκου ή άλλου ανάκανου προσώπου στο Δ.Σ. Ανώνυμης Εταιρείας γιατί η συμμετοχή αυτή απαιτεί πλήρη δικαιπρακτική ικανότητα (Εγγραφο Υπουργείου Εμπορίου Κ3-7836/26.10.1988).

2) ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Η σύμβαση της σύστασης της Ανώνυμης Εταιρείας υπογράφεται ενώπιον Συμβολαιογράφου από τους ιδρυτές της ή από εξουσιοδοτημένα με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο πρόσωπα.

Όταν το καταστατικό συντάσσεται εκτός της τέως Διοίκησης Πρωτεύουσας, κατά τη σύνταξη χρειάζεται και παράσταση δικηγόρου, γιατί αυτή έχει σαν αντικείμενο άνω των 750.000 δρχ. που είναι υποχρεωτική ή παράσταση δικηγόρου σύμφωνα με το άρθ. 42 παρ. 1 του Ν.Δ. 3026/54 "περί του Κώδικος των Δικηγόρων". Σχετική και η υπ' αριθμόν 11/24-3-88 εγκύκλιος του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφετείων Αθηνών Πειραιώς Αιγαίου και Δωδεκανήσου. Εάν το κεφάλαιο είναι ακριβώς 5.000.000 δρχ. και η σύμβαση συντάσσεται στην τέως Διοίκηση Πρωτεύουσας δεν χρειάζεται παράσταση Δικηγόρου.

Η αμοιβή του παριστάμενου δικηγόρου υπολογίζεται σε ποσοστό 1% για κεφάλαιο μέχρι 5.000.000 δρχ, πέρα από το ποσόν αυτό 0,5% και η οποία κατατίθεται στο Δικηγορικό Σύλλογο που είναι γραμμένος ο Δικηγόρος μαζί με το σχέδιο σύμβασης σύστασης της εταιρείας.

Η απόδειξη είσπραξης του Δικηγορικού Συλλόγου εκδίδεται σε τέσσερα αντίγραφα, από τα οποία το πρωτότυπο και ένα αντίγραφο το σχέδιο της σύμβασης που είναι θεωρημένο από τον Δικηγορικό Σύλλογο παραδίδεται στον δικηγόρο για να δοθούν στο Συμβολαιογράφο, προκειμένου να υπογραφεί η σύμβαση σύστασης της Ανώνυμης Εταιρείας. Ο Συμβολαιογράφος για να προχωρήσει στην υπογραφή της σύμβασης πρέπει να έχουν προσκομιστεί τα παρακάτω δικαιολογητικά : α) Επικυρωμένο αντίγραφο της Σύμβασης από τον Δικηγορικό Σύλλογο β) Απόδειξη είσπραξης της αμοιβής του Δικηγόρου, του Δικηγορικού Συλλόγου σε δύο αντίτυπα και γ) Αποδεικτικά φορολογικής ενημερότητας των ιδρυτών της εταιρείας, αν εισφέρονται ακίνητα στην Ανώνυμη Εταιρεία για την κάλυψη του μετοχικού της κεφαλαίου ή η Ανώνυμη Εταιρεία προέρχεται από μετατροπή ή Συγχώνευση και οι συγχωνευόμενες ή απορροφούμενες Επιχειρήσεις έχουν στην κυριότητά τους ακίνητα.

Μετά την υπογραφή της σύμβασης από τους ιδρυτές και τον παριστάμενο δικηγόρο, ο Συμβολαιογράφος επιστρέφει την απόδειξη αμοιβής του Δικηγόρου στο Δικηγορικό Σύλλογο, στο πίσω μέρος αυτής σημειώνει ο Συμβολαιογράφος τον αριθμό της πράξης σύστασης της εταιρείας ενώ υποχρεούται να στέλνει το άλλο αντίτυπο της απόδειξης είσπραξης κάθε τρίμηνο στο Υπουργείο Οικονομικών.

Με βάση την παραπάνω απόδειξη ο Δικηγόρος εισπράττει αμέσως από το Δικηγορικό Σύλλογο το 65% της κατατεθείσης αμοιβής του και το υπόλοιπο 35% παρακρατείται από το Σύλλογο για λογαριασμό του Ταμείου Σύνταξης Αθηνών και Πειραιώς ενώ για τους λοιπούς Δικηγορικούς Συλλόγους ισχύουν διαφορετικά καθεστώτα.

3) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΣΤΟ Μ.Α.Ε.

Μετά την υπογραφή του καταστατικού ενώπιον του συμβολαιογράφου ζητούνται τρία επικυρωμένα αντίγραφα, το ένα χρησιμοποιείται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. της έδρας της εταιρείας για την καταβολή του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου και τα άλλα δύο για τη δημοσίευση του καταστατικού στην οικεία Νομαρχία. Οι διαδικασίες δημοσίευσης του καταστατικού αναλυτικά έχουν ως εξής :

α) Πληρωμή φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου : Για την πληρωμή του φόρου αυτού συμπληρώνονται δύο αντίτυπα της Δήλωσης καταβολής φόρου στη συγκέντρωση κεφαλαίων τα οποία υποβάλλεται με ένα αντίγραφο του καταστατικού στη Δ.Ο.Υ. της έδρας της εταιρείας μέσα σε 15 ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης σύστασης και πάντα πριν την καταχώρηση του καταστατικού στο Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών, της Νομαρχίας. Αν η καταβολή του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου που ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου πραγματοποιηθεί έστω και μέσα στο 15 θήμερο που ορίζει ο νόμος από την υπογραφή της σύμβασης, αλλά μετά από την καταχώρησή της στο μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών θεωρείται εκπρόθεσμη και η πρόσαύξη ανέρχεται σε 4% για κάθε μήνα καθυστέρησης. Ο πρόσθετος αυτός φόρος δεν μπορεί να υπερβεί το 80% του φόρου που οφείλεται με τη δήλωση. Αν η δήλωση υποβληθεί μετά πάροδο 20 μηνών από την λήξη της προθεσμίας της υποβάλλεται και αυτοτελές πρόστιμο ανερχόμενο σε 10% αν το ποσό του οφειλόμενου φόρου ανέρχεται μέχρι 200.000 δρχ. και σε 20% αν το ποσό του φόρου υπερβεί τις 200.000 δρχ. Αυτό βεβαίως είναι δύσκολο να συμβεί στην πράξη γιατί η Νομαρχία απαιτεί πάντα την καταβολή του σχετικού φόρου προ της δημοσίευσης του καταστατικού.

β) Υποβολή καταστατικού στην Νομαρχία για έγκριση : Μετά την ολοκλήρωση των παραπάνω διαδικασιών, από το εξουσιοδοτημένο με βάση το καταστατικό πρόσωπο, υποβάλλεται αίτηση με συνημμένα στη Νομαρχία της έδρας τα παρακάτω δικαιολογητικά, όπως :

- 1) Αντίγραφο του καταστατικού
- 2) Αντίγραφο του καταστατικού που θεώρησε η Δ.Ο.Υ. για την καταβολή του φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.
- 3) Διπλότυπο είσπραξης Δ.Ο.Υ. 70.000 δρχ.
- 4) Τριπλότυπο είσπραξης Τ.Α.Π.Ε.Τ. 3.500 δρχ
- 5) Ανακοίνωση προς το Εθνικό Τυπογραφείο σε τρία αντίγραφα για την δημοσίευση της περίληψης του Καταστατικού.

Μετά την παραλαβή και τον έλεγχο του καταστατικού, η Νομαρχία εγκρίνει αυτό και χορηγεί την άδεια σύστασης της Εταιρείας την οποία καταχωρεί στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών, ενώ παράλληλα διαβιβάζει αντίγραφο της ανακοίνωσης της περίληψης στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση.

Με την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Διοικητικής Απόφασης για τη σύσταση της εταιρείας και την έγκριση του καταστατικού η εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/20.

Αντίγραφα Καταστατικού

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20 δεν δημοσιεύονται στο Φ.Ε.Κ. ολόκληρο το κείμενο ή τροποποίησης του Καταστατικού της Ανώνυμης Εταιρείας αλλά μόνο η περίληψη αυτών, ενώ απεναντίας αυτά καταχωρούνται στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών του Υπουργείου Εμπορίου ή της Νομαρχίας της έδρας της εταιρείας.

Η εταιρεία για τις συναλλαγές της με τους τρίτους χρησιμοποιεί επικυρωμένα αντίγραφα του καταστατικού.

Για το σκοπό αυτό με την έγκριση του αρχικού καταστατικού ή μετά από κάθε τροποποίησή του, εκδίδονται φωτοαντίγραφα τα οποία επικυρώνονται από δικηγόρο ή τυπώνονται αντίγραφα και προσκομίζονται για επικύρωση αφού χαρτοσημανθούν, από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορίου ή της Νομαρχίας, που υπάρχει ο φάκελος της εταιρείας.

Β) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΡΙΘΜΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ

Για την θεώρηση των βιβλίων και στοιχείων από τη Δ.Ο.Υ. της έδρας της Α.Ε. πρέπει να ληφθεί πρώτα ο Α.Φ.Μ. και μετά να προσκομιστούν αυτά για εώρηση.

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την χορήγηση του Α.Φ.Μ. είναι α εξής :

- α) Επικυρωμένο αντίγραφο του καταστατικού από τη Νομαρχία.
- β) Επικυρωμένη απόφαση της άδειας σύστασης της εταιρείας της Νομαρχίας με τη σχετική ανακοίνωση της περίληψης.
- γ) Δήλωση Εναρξης Δραστηριότητας Εργασιών σε δύο αντίτυπα.
- δ) Βεβαίωση Δήλωσης Εναρξης Δραστηριότητας. Η βεβαίωση αυτή χορηγείται από τη Δ.Ο.Υ. της έδρας μετά την υποβολή του εντύπου Ε.Π.Α.(001) και καταβολή πάγιου τέλους 150.000 δρχ. Αν η Α.Ε. προέρχεται από μετατροπή δεν καταβάλλεται το εν λόγω τέλος.
- ε) Μισθωτήριο Συμβόλαιο ενοικίασης ή Αντίγραφο των τίτλων ιδιοκτησίας των γραφείων της Α.Ε., ή Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 όταν πρόκειται για δωρεάν παραχώρηση της χρήσης του ακινήτου από τον ιδιοκτήτη αυτού, με την οποία να δηλώνεται η εν λόγω πράξη ως και η διάρκεια αυτής.
- ς) Υπεύθυνη Δήλωση του Εκπροσώπου της Εταιρείας προς τη Δ.Ο.Υ. που θα δηλώνει ότι όταν δημοσιευτεί η περίληψη του καταστατικού στο Φ.Ε.Κ. θα προσκομισθεί το σχετικό Φ.Ε.Κ.
- ζ) Επικυρωμένο αντίγραφο της Δήλωσης Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.
- η) Επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του Τριπλότυπου Είσπραξης του Τ.Α.Π.Ε.Τ. για την δημοσίευση της περίληψης του καταστατικού στο Εθνικό Γυπογραφείο.
- θ) Φορολογική ενημερότητα, όταν προέρχεται από συγχώνευση, μετατροπή, ή εισφέροντα ακίνητα.

5) ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Μετά τη σύσταση της εταιρείας και μέσα στα πλαίσια της νόμιμης θεώρησης των βιβλίων από τη Δ.Ο.Υ., το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συνέλθει σε πρώτη συνεδρίαση προκειμένου να συγκροτηθεί σε σώμα και να εκλέξει από τα μέλη του τον Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο, ενώ παράλληλα να ορίσει ένα ή περισσότερα από τα μέλη του ή εκτός αυτού πρόσωπα που θα εκπροσωπούν, θα αναλαμβάνουν υποχρεώσεις και θα δεσμεύουν με τις υπογραφές τους γενικά ή σε ορισμένες πράξεις την Εταιρεία.

Στο καταστατικό της Α.Ε. πρέπει ν'αναφέρονται τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ως και η διάρκεια αυτού η οποία θα πρέπει να λήγει την πρώτη Τακτική Γενική Συνέλευση, ενώ δεν μπορεί να ορίζεται ποιος είναι Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος, Διευθύνων Σύμβουλος κ.λ.π., γιατί το ζήτημα αυτό ρυθμίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την πρώτη συνεδρίαση που συγκροτείται σε σώμα.

Τελευταία όμως άρχισε να γίνεται δεκτό από τη Διοίκηση ότι στο αρχικό καταστατικό μπορούν οι ιδρυτές να ορίζουν, αφ'ενός τον Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο, Διευθύνοντα σύμβουλο κ.λ.π., αφ'ετέρου δε τη διάρκεια θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου που μπορεί να είναι μεγαλύτερη της πρώτης εταιρικής χρήσης π.χ. για μια 2ετία, 3ετία κ.λ.π., όχι όμως πέραν της δετίας.

Επειδή πιστεύεται ότι τα παραπάνω δεν είναι τόσο γνωστά στις αρμόδιες Δ/νσεις των Νομαρχιών, για την αποφυγή ταλαιπωριών κατά την ίδρυση της Α.Ε., σκόπιμο είναι ν'αναγράφονται στο αρχικό καταστατικό, μόνο τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και η θητεία αυτού η οποία πρέπει να λήγει την πρώτη Τακτική Γενική Συνέλευση, που θα συνέλθει μετά τη σύσταση της εταιρείας.

Σχετικά με το θέμα της εκπροσώπησης της Α.Ε. παρατηρείται ότι σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθ. 18 του Κ.Ν. 2190/20 η Εταιρεία εκπροσωπείται στα δικαστήρια και εξώδικα, από το Διοικητικό της Συμβούλιο που ενεργεί συλλογικά. Ενώ με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου παρέχονται η δυνατότητα ότι το καταστατικό μπορεί να ορίσει ένα ή και περισσότερα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλα πρόσωπα τα οποία μπορούν να εκπροσωπούν την εταιρεία γενικά ή σε ορισμένες μόνο πράξεις. Στην περίπτωση αυτή της εκπροσώπησης επιβάλλεται να προσκομίζονται εκπρόθεσμα τόσο το καταστατικό όσο και τα λοιπά στοιχεία της νομιμοποίησης υπό τα οποία να προκύπτουν ότι αυτά τα πρόσωπα εκπροσωπούν νόμιμα την Α.Ε.

δημοσίευση της Νομιμοποίησης και Διεύθυνσης των γραφείων της Εταιρείας

Μετά τη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα η Α.Ε. διαβιβάζει ένα επικυρωμένο αντίγραφο του Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου ως και τη σχετική ανακοίνωση σε τρία αντίγραφα στην Νομαρχία για την καταχώρηση των στον Αριθμό Μητρώου Ανωνύμων Εταιριών.

Μαζί με τα πιο πάνω δικαιολογητικά διαβιβάζονται, το Διπλότυπο έσοδου της Δ.Ο.Υ. αξίας 20.000 δρχ. ως και το σχετικό Τριπλότυπο έσοδου του Τ.Α.Π.Ε.Τ. αξίας 1000 δρχ. που εκδίδει η Α.Ε., όπως παραπάνω αναφέρθηκε, προκειμένου να σταλεί για δημοσίευση η σχετική ανακοίνωση του Φ.Ε.Κ.

6) ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Μέσα στο πρώτο δίμηνο από τη σύσταση της εταιρείας ή από κάθε αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να ανέλθει σε ειδική συνεδρίαση για να πιστοποιήσει τη καταβολή ή μη του Μετοχικού Κεφαλαίου και μέσα στην προθεσμία αυτή το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να υποβάλλει το πρακτικό αυτό, με τη σχετική ανακοίνωση για το Εθνικό Τυπογραφείο στη Νομαρχία, της έδρας της εταιρείας.

7) ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η Διεύθυνση Εμπορίου της Νομαρχίας, όταν παραλαμβάνει έγγραφα που έχουν σχέση με πιστοποίηση ή αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. εκδίδει απόφαση που ορίζει ελεγκτές για να ελέγξουν τη καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου.

Κατά τον έλεγχο προσκομίζονται τα εξής βιβλία και στοιχεία.

-) Γενικό Ημερολόγιο ή Ημερολόγιο Διαφόρων Πράξεων και Ημερολόγιο Έαμείου.
-) Αποδείξεις Είσπραξης.
-) Αναλυτικό Καθολικό.
-) Γενικό Καθολικό.

Από τα παραπάνω βιβλία και στοιχεία οι Ελεγκτές διαπιστώνουν τη σταβολή του κεφαλαίου και συντάσσουν τη σχετική έκθεση την οποία ποβάλλουν στη Δ/ση Εμπορίου της Νομαρχίας για την ενημέρωση του ακέλου της Εταιρείας.

β) ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ Ή ΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Μετά την ολοκλήρωση όλων των παραπάνω διαδικασιών, η εταιρεία οφείλει να προχωρήσει στην έκδοση Προσωρινών ή Οριστικών Τίτλων Μετοχών, τους οποίους πρέπει να παραδώσει στους μέτοχους της και ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής των στη κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου της.

Για τους εκδοθησόμενους τίτλους προσωρινοί ή οριστικοί της μίας μετοχής, των 10 μετοχών, των 20 μετοχών κ.λ.π, τα τεμάχια από το καθένα είδος, κατηγορία καθώς και την υπογραφή αυτών, αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας.

9) ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ

1. ΕΙΔΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ

α) Τακτικές

Τακτικές είναι οι Γενικές Συνελεύσεις που συνέρχονται υποχρεωτικά μέσα σε έξι μήνες από τη λήξη κάθε εταιρικής χρήσης και έχουν σαν θέματα συζήτησης και λήψης αποφάσεων, έγκρισης ή μη των ετησίων οικονομικών καταστάσεων, ελέγχου της διαχείρισης της εταιρείας, απαλλαγής ή μη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη αποζημίωσης και εκλογής νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου. Για τις συνελεύσεις αυτές χρειάζεται απλή απαρτία και πλειοψηφία.

β) Εκτακτες

Εκτακτες είναι οι Συνελεύσεις που συγκαλούνται έκτακτα σε οποιονδήποτε χρόνο με πρωτοβουλία του Διοικητικού Συμβουλίου ή με αίτηση των μετοχών ή των ελεγκτών.

2. ΑΠΑΡΤΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ

Οι γενικές συνελεύσεις διακρίνονται σε συνηθισμένες και εξαιρετικές.

α) Συνηθισμένες Γενικές Συνελεύσεις.

Οι Γενικές αυτές Συνελεύσεις βρίσκονται σε απαρτία και συνεδριάζουν έγκυρα για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης όταν παραβρίσκονται ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτήν οι μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/5 τουλάχιστον του καταβλημένου μετοχικού Κεφαλαίου.

Όταν δεν υπάρχει η απαρτία αυτή, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται ξανά μέσα σε είκοσι ημέρες από την χρονολογία της ματαιωθείσης συνεδρίασης, προσκαλούμενη πριν δέκα τουλάχιστον ημέρες, βρίσκεται δε σε απαρτία κατά την επαναληπτική αυτή συνεδρίαση και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης οποιοδήποτε και αν είναι σ' αυτή το εκπροσωπούμενο τμήμα του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Οι αποφάσεις των Συνηθισμένων Γενικών Συνελεύσεων παίρνονται με απόλυτη πλειοψηφία των μετοχών, που εκπροσωπούν το 1/5 (20%) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και παραβρίσκονται στις Γενικές αυτές Συνελεύσεις η οποία υπερβαίνει έστω και κατ'ελάχιστο το 50% αυτής.

β) Εξαιρετικές ή Καταστατικές Γενικές Συνελεύσεις

Εκτός από τις συνηθισμένες Γενικές Συνελεύσεις, υπάρχουν και οι εξαιρετικές Γενικές Συνελεύσεις στις οποίες ο νόμος απαιτεί για τα θέματα που θα συζητηθούν και θα ληφθούν αποφάσεις ενισχυμένη απαρτία και πλειοψηφία και επειδή στις περισσότερες απ'αυτές φορές τα θέματα της μερήσιας διάταξης αφορούν και θέματα τροποποίησης του καταστατικού της εταιρείας ονομάζονται και καταστατικές Γενικές Συνελεύσεις.

Οι αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων παίρνονται με απόλυτη πλειοψηφία των μετοχών, που εκπροσωπούν τα 2/3 του καταβεβλημένου ετοχικού κεφαλαίου.

Στην περίπτωση που οι Ανώνυμες Εταιρείες έχουν εκδόσει Προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές και πρόκειται να λάβουν ορισμένες αποφάσεις που αφορούν την κατηγορία αυτών των μετοχών πρέπει να συγκληθούν οι μέτοχοι σε ειδική Συνεδρίαση.

Για την πρόσκληση και Συνεδρίαση αυτή ισχύουν, η απαρτία και πλειοψηφία των Γενικών Συνελεύσεων των κοινών μετοχών. Τα θέματα της μερήσιας διάταξης που απαιτούν ενισχυμένη απαρτία και πλειοψηφία σύμφωνα με τον νόμο είναι τα παρακάτω :

- 1) Η μεταβολή της εθνικότητας της εταιρείας
- 2) Η μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης
- 3) Η επαύξηση των υποχρεώσεων των μετοχών
- 4) Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου που δεν προβλέπεται από το καταστατικό.
- 5) Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου
- 6) Η έκδοση δανείου με ομολογίες
- 7) Η μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών
- 8) Η συγχώνευση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της εταιρείας
- 9) Η κατάργηση προνομιακού δικαιώματος σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου
- 10) Η μετατροπή της Α.Ε. σε Ε.Π.Ε.
- 11) Η μετατροπή των κοινών σε προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές.

Το καταστατικό της εταιρείας μπορεί να ορίζει ότι απαιτείται αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία και για ορισμένες άλλες αποφάσεις οι οποίες πρέπει ν'αναφέρονται κάθε μία ειδικά και όχι γενικά.

Οι Γενικές αυτές Συνελεύσεις βρίσκονται σε απαρτία και συνεδριάζουν έγκυρα για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης όταν παραβρίσκονται και αντιπροσωπεύονται σ'αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν τα 2/3 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Όταν δεν υπάρχει απαρτία, αυτή η Γενική Συνέλευση συγκαλείται σε πρώτη επαναληπτική κατά την οποία η απαρτία πρέπει να φθάσει τουλάχιστον στο 1/2 του καταβλημένου μετοχικού Κεφαλαίου.

Σημειώνεται ότι κάθε επαναληπτική Συνέλευση είναι άλλη νέα σε σχέση με την προηγούμενη γι'αυτό πρέπει να τηρούνται όλες οι διατυπώσεις πρόσκλησης δημοσίευσης, κατάθεσης μετοχών και υποβολής των δικαιολογητικών αυτών στην Νομαρχία της έδρας της εταιρείας.

Η επαναληπτική Συνέλευση έχει τα ίδια θέματα της ημερήσιας διάταξης τα οποία είχαν οριστεί στην προηγούμενη και πρέπει να συγκαλείται μέσα σε είκοσι ημέρες από τη χρονολογία της ματαιωθείσης συνεδρίασης, με πρόσκληση προ δέκα τουλάχιστον ημερών.

10) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΓΚΛΗΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Για την σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης πρέπει ν'ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία :

α) Πρακτικά Δ.Σ.

Δυσεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου για την σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει για τα θέματα που θα συζητήσει, για τον τόπο και τον χρόνο που θα συνεδριάσει η Γενική Συνέλευση.

β) Πρόσκληση Μετόχων.

Σύνταξη της πρόσκλησης με θέματα της ημερήσιας διάταξης που γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο με σχετική απόφασή του. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αφού πρώτα καταβληθεί από την Ανώνυμη Εταιρεία σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. το τέλος της δημοσίευσης που είναι 20.000 δρχ. και το δικαίωμα του Τ.Α.Π.Ε.Τ. στο Εθνικό Τυπογραφείο ή

στην αρμόδια υπηρεσία που είναι 5% επί του ύψους του καταβληθέντος τέλους. Παράλληλα πρέπει να γίνει δημοσίευση της πρόσκλησης, σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα που εκδίδεται στην Αθήνα και σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα από αυτές που έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν προσκλήσεις και Ισολογισμούς Α.Ε. σύμφωνα με σχετική απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.

Αν η εταιρεία δεν έχει την έδρα της στην περιοχή του Δήμου Αθηναίων, η δημοσίευση πρέπει να γίνεται σε μια ημερήσια ή εβδομαδιαία οικονομική εφημερίδα της περιοχής της έδρας και αν δεν υπάρχει, σε μια από τις εκδιδόμενες στην Πρωτεύουσα του Νομού που εδρεύει η εταιρεία.

Η δημοσίευση τόσο στην πολιτική όσο και στην οικονομική εφημερίδα γίνεται με την φροντίδα της ενδιαφερόμενης εταιρείας. Η πρόσκληση πρέπει να περιέχει, εκτός από τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τον ΑΡ. Μ.Α.Ε. της εταιρείας καθώς και τον τόπο και το χρόνο που θα συνέλθει η Γενική Συνέλευση.

Η δημοσίευση της πρόσκλησης στο Φ.Ε.Κ. πρέπει να γίνει δέκα τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση και για τις επαναληπτικές πριν πέντε τουλάχιστον ημέρες, ενώ η δημοσίευση στην ημερήσια πολιτική και οικονομική εφημερίδα, γίνεται από την Ανώνυμη Εταιρεία πριν είκοσι ημέρες, και για τις επαναληπτικές πριν δέκα τουλάχιστον ημέρες από τη Γενική Συνέλευση χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψη η ημέρα της δημοσίευσης της πρόσκλησης και η ημέρα της συνεδρίασης.

Αν στη Γενική Συνέλευση παρίστανται ή εκπροσωπούνται όλοι οι μέτοχοι που εκπροσωπούν το 100% του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου δεν απαιτείται δημοσίευση της Πρόσκλησης στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, καθώς και στην ημερήσια πολιτική και οικονομική εφημερίδα.

1) ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ή ΣΤΗΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑ

α) Πρίν από την Γενική Συνέλευση

Οι Ανώνυμες Εταιρείες υποχρεούνται να υποβάλλουν στην αρμόδια Δημόσια αρχή είκοσι τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από κάθε Γενική Συνέλευση, κατά περίπτωση, τα παρακάτω στοιχεία όπως :

α1) Τακτική Γενική Συνέλευση

Αντίγραφο του Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου με το οποίο αποφασίζεται η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης.

Αντίγραφο της πρόσκλησης μετόχων.

Δύο αντίγραφα του Ισολογισμού από τα οποία το ένα πρέπει να υπογράφεται από α) τον Διευθυντή ή Εντεταλμένο Σύμβουλο και όταν δεν υπάρχει από ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που ορίζεται από αυτό, β) τον γενικό Διευθυντή και γ) τον υπεύθυνο του λογιστηρίου.

Το προσάρτημα του Ισολογισμού που υπογράφεται από τα ίδια πρόσωπα που υπογράφουν τον ισολογισμό.

Η έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Γενική Συνέλευση των μετόχων για τη χρήση που έληξε.

Η έκθεση των ελεγκτών προς τη γενική Συνέλευση.

Η ημερήσια πολιτική και οικονομική εφημερίδα στις οποίες δημοσιεύθηκε ο Ισολογισμός και η Πρόσκληση των μετόχων.

Το διπλότυπο είσπραξης Δ.Ο.Υ. 50.000 δρχ. και το Τριπλότυπο είσπραξης του Γ.Α.Π.Ε.Τ. 2.500 δρχ. για τη δημοσίευση του ισολογισμού στο Φ.Ε.Κ.

Φωτοαντίγραφο του Γ.Α.Π.Ε.Τ. που δόθηκε για δημοσίευση ή Πρόσκληση στο Φ.Ε.Κ.

Ανακοίνωση Δημοσίευσης Ισολογισμού προς το Εθνικό Τυπογραφείο σε τρία αντίγραφα.

α2) Εκτακτη Γενική Συνέλευση

Αντίγραφο του Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου με το οποίο ν'αποφασίζεται η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης.

Αντίγραφο της πρόσκλησης των μετόχων.

Η ημερήσια πολιτική και οικονομική εφημερίδα στις οποίες δημοσιεύθηκε η Πρόσκληση των μετόχων.

Φωτοαντίγραφο του Τ.Α.Π.Ε.Τ. που δόθηκε για δημοσίευση η Πρόσκληση στο Φ.Ε.Κ.

α3) Επαναληπτική Γενική Συνέλευση

Οι Ανώνυμες Εταιρείες για τις Επαναληπτικές Γενικές Συνελεύσεις οι οποίες συνέρχονται υποχρεωτικά μέσα σε είκοσι ημέρες από την χρονολογία της ματαιωθείσης συνεδρίασης και οι οποίες προσκαλούνται πριν από δέκα τουλάχιστον ημέρες από το Διοικητικό Συμβούλιο που συνέρχεται σε συνεδρίαση και αποφασίζει σχετικά, πρέπει να υποβάλλουν στην αρμόδια Δημόσια Αρχή πριν δέκα ημέρες από την ημέρα της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης τα παρακάτω στοιχεία όπως :

Επικυρωμένο αντίγραφο του Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου που συγκαλείται η Γενική Συνέλευση.

Αντίγραφο της Πρόσκλησης των μετόχων.

Η ημερήσια πολιτική και οικονομική εφημερίδα που δημοσιεύθηκε η Πρόσκληση της Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης.

Φωτοαντίγραφο του Τ.Α.Π.Ε.Τ. που δόθηκε για δημοσίευση η Πρόσκληση το Φ.Ε.Κ.

β) Μετά από τη Γενική Συνέλευση.

Μετά από κάθε Γενική Συνέλευση που συζητούνται αποφάσεις μόνο επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης υποβάλλονται στο Υπουργείο Εμπορίου ή στην Νομαρχία μέσα σε είκοσι ημέρες τα παρακάτω στοιχεία όπως :

β1) Τακτική Γενική Συνέλευση

Επικυρωμένο αντίγραφο των Πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης.

Το διπλότυπο είσπραξης της Δ.Ο.Υ. 50.000 και το τριπλότυπο Είσπραξης του Τ.Α.Π.Ε.Τ. 1.250 δρχ. για τη δημοσίευση των ελεγκτών της εταιρείας στο Φ.Ε.Κ.

Ανακοίνωση προς το Εθνικό Τυπογραφείο για την δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ. των ονομάτων των ελεγκτών της εταιρείας σε τρία αντίγραφα.

β2) Εκτακτη Γενική Συνέλευση

Επικυρωμένο αντίγραφο των Πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης.

Διπλότυπο Είσπραξης της Δ.Ο.Υ. και του Τ.Α.Π.Ε.Τ. με τα ανάλογα κατά περίπτωση τέλη για δημοσίευση της ανακοίνωσης.

Ανακοίνωση προς το Εθνικό Τυπογραφείο για την δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ.

της σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης σε τρία αντίγραφα.

12) ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 21 του Κ.Ν. 2190/20, το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να συνέρχεται μια φορά το μήνα σε συνεδρίαση στην έδρα της εταιρείας για να συζητάει και να λαμβάνει αποφάσεις σε θέματα της αρμοδιότητάς του. Η παραπάνω διάταξη δεν είναι δεσμευτική για το Διοικητικό Συμβούλιο, όταν δεν υπάρχουν θέματα για συζήτηση, και ως εκ τούτου η σύγκλησή του, που συμβαίνει πολλές φορές στην πράξη, από ορισμένα Δ.Σ. Ανωνύμων Εταιρειών θεωρείται εντελώς τυπική και δεν εκπληρεί κανένα σκοπό.

Η σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται με πρόσκληση του Προέδρου ή μέλους ή μελών του σύμφωνα με το καταστατικό.

Στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου εφ'όσον ο Νόμος ή το Καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά λαμβάνονται έγκυρα με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αναπροσωπευομένων μελών.

Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί ν'αντιπροσωπεύει εγκύρως μόνο ένα άλλο μέλος αυτού και όχι τρίτο πρόσωπο που δεν ανήκει στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας. Κατά συνέπεια όταν σε συνεδρίαση παρίστανται δύο μόνο μέλη και ο ένας από τους δύο αντιπροσωπεύει άλλο ένα μέλος, το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει απαρτία και επομένως οι αποφάσεις του αν συνεδριάσει είναι άκυρες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μπορεί κατόπιν αδείας του Υπουργού Εμπορίου να συγκληθεί και να συνεδριάσει εκτός Ελλάδος, διότι σε αντίθετη περίπτωση η ακυρότητα είναι σχετική η οποία βεβαίως εξαρτάται από δικαστική κρίση, και την οποία ακυρότητα μπορεί να την επικαλεστεί μόνο η εταιρεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

1) ΕΞΟΔΑ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ Α.Ε

Συνοπτικά τα απαιτούμενα έξοδα για τη σύσταση μιας Α.Ε. είναι τα εξής περίπου :

α) Στο συμβολαιογράφο. Για ένα απλό συμβόλαιο η αμοιβή του συμβολαιογράφου ανέρχεται στο πάγιο ποσό των 45.000 δρχ. και 300 δρχ. για κάθε φύλλο του συμβολαίου ή 350 δρχ. των αντιγραφών. Ακόμα πάγιο ποσό για μεγαρόσημο 500 δρχ., ενώ από τις 45.000 δρχ. που εισπράττει ο συμβολαιογράφος, ποσό 22.500 είναι η αμοιβή του και το υπόλοιπο ποσό των 22.500 εισφορά υπέρ Ταμείου-Συντάξεως Νομικών. Έτσι π.χ. για ένα απλό συμβόλαιο συστάσεως Α.Ε. 20 περίπου φύλλων και 3 αντιγράφων, το ύψος της συνολικής δαπάνης κυμαίνεται περίπου στο ύψος των 70.000 δρχ.

β) Στο εθνικό Τυπογραφείο. Για τη δημοσίευση της ανακοινώσεως με τα στοιχεία της συσταθής Α.Ε. απαιτείται παράβολο δημοσίου ταμείου 100.000 δρχ., και χαρτόσημο 3,66%, συνολικά δηλαδή 103.600 δρχ. Επίσης στο Εθνικό Τυπογραφείο καταβάλλεται εισφορά υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. 5% επί του παραβόλου. Εάν όμως η δημοσίευση της Α.Ε. γίνεται με το Ν.Δ. 1297/72, η δημοσίευση είναι δωρεάν.

γ) Αμοιβή δικηγόρου. Η αμοιβή του δικηγόρου που συμμετέχει στη σύνταξη του συμβολαίου συστάσεως της Α.Ε., ανέρχεται στο ποσοστό του 1% για τα πρώτα πέντε εκατομμύρια του μετοχικού κεφαλαίου και 0,5% για το πέραν του ορίου αυτού ποσού απεριόριστα.

δ) Επί συστάσεως Α.Ε. με εισφορά σε είδος. Απαιτείται να προηγηθεί εξακρίβωση της αξίας αυτών από επιτροπή που καταρτίζεται με βάση το άρθρο 9 του Κ.Ν. 2190/20, η συγκρότηση αυτής της επιτροπής γίνεται κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων που συνοδεύεται και με παράβολο σημοδίου ταμείου 35.000 δρχ.

ΓΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ Α.Ε.

Οι ημεδαπές και αλλοδαπές Α.Ε. υποχρεούνται να τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ανεξαρτήτως από το ύψος των ακαθάριστων εσόδων τους (άρθρο 4 παρ. 2 Κ.Β.Σ.).

Από το συνδυασμό των διαφόρων διατάξεων του Κ.Β.Σ., μπορούμε να προσδιορίσουμε τον ελάχιστο αριθμό υποχρεωτικών βιβλίων που πρέπει να τηρεί μια Α.Ε., ανεξάρτητα από το αντικείμενο των εργασιών της, το μέγεθός της και το λογιστικό σύστημα που εφαρμόζει, τα οποία είναι τα εξής :

1) Βιβλίο απογραφών και ισολογισμών : Στο βιβλίο αυτό καταχωρείται η απογραφή ενάρξεως και κατόπιν στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσεως, η απογραφή και ο ισολογισμός τέλους χρήσης. Ο ισολογισμός συνοδεύεται από ανάλυση των αποτελεσμάτων χρήσης και πίνακα διανομής κερδών. Τα πρόσωπα που έχουν οριστεί για να υπογράψουν τον ισολογισμό (ένας σύμβουλος, ένας γεν. διευθυντής και ο διευθυντής λογιστηρίου) υπογράφουν και στο βιβλίο απογραφών-ισολογισμών.

2) Συγκεντρωτικό - ημερολόγιο : Σ' αυτό καταχωρούνται στο τέλος κάθε μήνα, συγκεντρωτικά, όλες οι λογιστικές εγγραφές, όπως προκύπτουν από τα αναλυτικά ημερολόγια (ταμείου, αγορών, πωλήσεων, διαφόρων πράξεων κ.λ.π.).

3) Γενικό - Καθολικό : Στους λογ/σμούς του οποίου μεταφέρονται όλες οι εγγραφές από το συγκεντρωτικό ημερολόγιο.

4) Αναλυτικά - Καθολικά : που τηρούνται σε βιβλία ή καρτέλες. Κάθε πρωτοβάθμιος λογ/σμός αναλύεται σε δευτεροβάθμιους λογ/σμούς.

5) α) Βιβλίο γρ/τιων εισ/των - β) πληρ/τεων : στα οποία καταχωρούνται ένα προς ένα τα γρ/τια, τα όποια βιβλία έχουν ειδική γραμμογράφηση και αντικαθιστούν τα αντίστοιχα αναλυτικά καθολικά των α' λογ/σμών.

6) Αναλυτικά - Ημερολόγια όπως πωλήσεων, ταμείου διαφόρων πράξεων ισολογισμού κ.λ.π.

7) Βιβλίο - Πρακτικών συνεδριάσεων των Γεν. Συνελεύσεων του διοικητικού Συμβουλίου. Βιβλία πρακτικών γεν. συνελεύσεων και διοικητικού συμβουλίου τηρούν μόνο οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες. Οι αλλοδαπές Α.Ε. δεν έχουν υποχρέωση τηρήσεως τέτοιων βιβλίων, γιατί οι συνελεύσεις των μετόχων και οι συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου γίνονται στην έδρα τους, που βρίσκεται στην αλλοδαπή, αν όμως το διοικητικό τους συμβούλιο συνεδριάζει στην Ελλάδα, τότε πρέπει να τηρούν το αντίστοιχο βιβλίο πρακτικών.

8) Βιβλίο - Πρακτικών συνεδριάσεων των γενικών συνελεύσεων των μετόχων.

9) Βιβλίο - μετόχων : Το βιβλίο αυτό έχει ειδική γραμμογράφηση ώστε να μπορούν να καταχωρηθούν τα στοιχεία του κάθε μετόχου καθώς και ο αριθμός των μετόχων ή των τίτλων που αυτός κατέχει. Εξαιρούνται οι κάτοχοι των ανωνύμων μετόχων.

10 Βιβλίο - μετοχών : Και αυτό το βιβλίο έχει ειδική γραμμογράφηση και σ'αυτό καταχωρούνται οι τίτλοι τόσο των ονομαστικών όσο και των ανωνύμων μετοχών. Στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται όχι μόνον οι οριστικοί τίτλοι, αλλά και οι προσωρινοί τίτλοι.

2) ΘΕΩΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ Α.Ε.

Κάθε επιτηδευματίας συνεπώς και η Α.Ε., υποχρεούται να προσκομίσει στην αρμόδια οικονομική εφορία της επιχ/σεως, πριν από κάθε χρησιμοποίηση, για θεώρηση και χαρτοσήμανση όλα τα βιβλία που ορίζει ο Κ.Β.Σ., εκτός από τα αναλυτικά καθολικά. Από όλα τα αναλυτικά μόνο το βιβλίο αποθήκης υπόκειται σε θεώρηση και χαρτοσήμανση.

Τα στοιχεία υπόκεινται σε θεώρηση ατελώς και μόνο στις περιπτώσεις που απαιτεί τούτο ρητός ο Κ.Β.Σ. Τα βιβλία και στοιχεία του Υποκ/τος θεωρούνται από την οικονομική εφορία της έδρας της εταιρείας ή από την οικονομική εφορία στην οποία υπάγεται το Υποκ/μα, άρθρο 19 παρ. 3 Κ.Β.Σ.

Για την θεώρηση των βιβλίων της Α.Ε. η οικονομική εφορία απαιτεί την προσκόμιση των εξής :

α) Ένα φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως στο οποίο έχει δημοσιευθεί η ανακοίνωση με την απόφαση της νομαρχίας περί συστάσεως της Α.Ε. και τα λοιπά στοιχεία της καταχωρήσεως της στο μητρώο Α.Ε. Εάν δεν έχει κυκλοφορήσει το Φ.Ε.Κ., η εφορία αρκείται στο έγγραφο της ανωτέρω ανακοινώσεως της νομαρχίας, το οποίο έχει κοινοποιηθεί και στην νεοϊδρυθείσα εταιρεία.

β) Ένα αντίγραφο του συμβολαίου συστάσεως της Α.Ε. (μερικές εκ 2 αντίγραφα).

γ) Ένα αντίγραφο του μισθωτηρίου συμβολαίου με το οποίο η Α.Ε. έχει μισθώσει τα γραφεία της έδρας της. Αν το κτίριο, στο οποίο θα στεγαστούν τα γραφεία της, είναι ιδιόκτητο, ο εκπρόσωπος της εταιρείας θα υποβάλει σχετική υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86.

δ) Πιστοποιητικά - φορολογικής ενημερότητας των εταίρων της μετατρεπόμενης ή συγχωνευόμενης προσωπικής εταιρείας ή ατομικής επιχ/σης, εφόσον η Α.Ε. προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση.

ε) Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, ότι θα προσκομίσει αντίγραφο του Φ.Ε.Κ. στο οποίο θα δημοσιευτεί το καταστατικό της Α.Ε.

Φάκελος στο αντίστοιχο δημόσιο ταμείο, πρέπει να ανοιχτεί αμέσως με κατάθεση ενός φύλλου Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, στο οποίο δημοσιεύτηκε η έγκριση συστάσεως της Α.Ε. ή του καταστατικού της. Αυτό είναι απαραίτητο για να μπορεί να χορηγήσει στο Δημόσιο Ταμείο στην Α.Ε. πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας.

3) ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΒΙΒΛΙΑ Α.Ε.

Επειδή τα βιβλία, που δεν έχουν θεωρηθεί πριν από την έναρξη χρησιμοποίησής τους, θεωρούνταν ως μη τηρηθέντα για το μέχρι της θεωρήσεως τους χρονικό διάστημα, δημιουργείται πρόβλημα καταχωρήσεως των πράξεων που διενεργεί η εταιρεία πριν τη χρονολογία θεωρήσεως αυτών, άρθρο 10 παρ. 2 Κ.Β.Σ.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος, ο νόμος προέβλεψε ότι :

Εξοδα πρώτης εγκ/σης, αγορές και λοιπές συναλλαγές αναγκαίες για τη σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη της λειτουργίας της επιχ/σης, καταχωρούνται σε βιβλία που θεωρούνται στο όνομα του ιδρυτή, από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. της κατοικίας ή της έδρας του, με μνεία της υπό σύσταση επιχ/σης. Αν ο ιδρυτής είναι πρόσωπο που έχει έδρα, κατοικία, διανομή ή εγκ/ση σε άλλη χώρα, τα βιβλία θεωρούνται στο όνομα του νόμιμου εκπροσώπου του στην Ελλάδα.

Οι εγγραφές που καταχωρήθηκαν στα προσωπικά βιβλία μεταφέρονται στα οριστικά βιβλία αναλυτικά ή συγκεντρωτικά αμέσως μετά τη σύσταση του νόμιμου προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχ/σης.

Στην πράξη έχει γίνει δυνατό, όπως ένας από τους ιδρυτές της Α.Ε. προσκομίζει στην οικονομική εφορία του τόπου κατοικίας του ή διαμονής του ένα λογιστικό βιβλίο (ημερ. εξόδων πρώτης εγκ/σης) το οποίο και θεωρεί υποβάλλοντας ταυτόχρονα μια σχετική υπεύθυνη δήλωση περί της προθέσεως του να ιδρύσει Α.Ε.

Φυσικά δεν αποκλείεται το δικαίωμα του ιδρυτού να θεωρήσει πλήρη σειρά προσωρινών βιβλίων, αλλά αυτό θα γίνει μόνο αν ο όγκος και η φύση των προ της συστάσεως της Α.Ε. πράξεων καθιστούν κάτι τέτοιο αναγκαίο.

Ανώνυμες εταιρείες και Γενικό Λογιστικό Σχέδιο

Το άρθρο 31 του Π.Δ. 409/86, που αντικατέστησε το άρθρο 42γ του Κ.Ν. 2190/20, απέβαλε όπως από το έτος 1987 οι ισολογισμοί των ανώνυμων εταιρειών συντάσσονται υποχρεωτικά σύμφωνα με το υπόδειγμα του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου.

Στη συνέχεια με το άρθρο 7 του Ν. 1882/90, υποχρεώθηκαν όλες οι ανώνυμες εταιρείες και Ε.Π.Ε., οι οποίες οφείλουν κατά τις κείμενες διατάξεις να επιλέγουν του ελεγκτές τους από το Σ.Ο.Λ. (ήδη από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών) όπως εφαρμόζουν πλήρως το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο.

Τέλος, με το άρθρο 7 του Π.Δ. 186/92 (Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων) ορίστηκε ότι όλοι οι επιτηδευματίες, που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας, οφείλουν να εφαρμόζουν από το 1.1.1993 το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, με εξαίρεση τους λογαριασμούς της ομάδας 9.

<< Άρθρο 7 Ν. 1882/90 >>

Λογιστικό Σχέδιο

1. Οι ανώνυμες εταιρείες, οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και οι κατά μετοχές ετερόρρυθμες εταιρείες, οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, υποχρεούνται να επιλέγουν τους ελεγκτές τους από τους ορκωτούς λογιστές του Σώματος Ορκωτών Λογιστών του ν.δ 3329/1955 (ΦΕΚ Α' 280), για την τήρηση των λογιστικών τους βιβλίων υποχρεούνται να εφαρμόζουν το Ελληνικό γενικό λογιστικό σχέδιο του π.δ. 1123/1980 (ΦΕΚ Α' 283) όπως ισχύει, από την εταιρική χρήση που αρχίζει μετά την 31η Δεκεμβρίου 1990.

Κατ' εξαίρεση, οι εταιρείες στις δραστηριότητες των οποίων περιλαμβάνεται και η παραγωγή προϊόντων, καθώς και η εκμετάλλευση ξενοδοχείων, υποχρεούνται να εφαρμόζουν το Ελληνικό γενικό λογιστικό σχέδιο (π.δ 1123/1980) από την εταιρική χρήση που αρχίζει μετά την 31η Δεκεμβρίου 1991.

2. Οι τραπεζικές επιχειρήσεις εξαιρούνται από την υποχρέωση που καθιερώνεται από την προηγούμενη παράγραφο.

3. Οι εταιρείες της παραγράφου 1, οι οποίες δεν εφαρμόζουν το Ελληνικό γενικό λογιστικό σχέδιο ή το εφαρμόζουν πλημμελώς υπόκεινται στις διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 4 του π.δ. 148/1984 (ΦΕΚ Α 47).

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 49 του Ν. 1041/80 (ΦΕΚ Α 75), όπως αντικαταστάθηκαν με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του Ν. 1819/1988 (ΦΕΚΑ 256), εξακολουθούν να ισχύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ Α.Ε.

Σύμφωνα με το νόμο (άρθρο 12 Κ.Ν. 2190/20) παρέχεται η ευχέρεια καταβολής του Μ.Κ. ολόκληρου στην αρχή ή τμηματικά. Κατά την περίπτωση τμηματικής καταβολής θα πρέπει να καταβληθεί το 1/4 αυτού κατά τη σύσταση της εταιρείας και όχι συνολικά λιγότερο από 10.000.000 δρχ. που είναι το ελάχιστο νομικό όριο. Το υπόλοιπο πρέπει να καταβληθεί μέσα σε μια δεκαετία. Η έννοια της διάταξης αυτής είναι ότι πρέπει να καταβληθεί το 1/4 κάθε μιας μετοχής που δεν μπορεί να υπολείπεται των 25 δρχ. αφού το κατώτερο επιτρεπτό όριο της ονομαστικής αξίας της μετοχής είναι 100 δρχ.

Οι εισφορές των μετόχων της Α.Ε. που σχηματίζουν το μετοχικό κεφάλαιό της μπορεί να είναι σε μετρητά ή σε είδος. Στο καταστατικό θα ορίζεται ο αριθμός των μετοχών, η ονομαστική αξία κάθε μετοχής, το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου και ο τρόπος καταβολής του.

1α) ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΟΛΟΣΧΕΡΟΥΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Εστώ ότι οι Α.ΑΡΓΥΡΙΟΥ, Β.ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Γ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ ιδρύουν Α.Ε. με κεφάλαιο 10.000.000 δρχ. διαιρεμένο σε 10.000 μετοχές των 1.000 δρχ. η κάθε μία και ότι οι δύο πρώτοι ανέλαβαν να καλύψουν από 3.000 μετοχές ενώ ο τρίτος ανέλαβε 4.000 μετοχές. Η έκδοση των μετοχών πραγματοποιείται στην τιμή του άρτιου (δηλαδή στην αναγραφόμενη επί της μετοχής, την ονομαστική).

Εγγραφή υποχρέωσης που ανέλαβαν οι μέτοχοι να καλύψουν το κεφάλαιο.

3 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		10.000.000	
3.03 Μέτοχοι λογαριασμός αλύψεως κεφαλαίου			
3.03.00 Μέτοχος Α.ΑΡΓΥΡΙΟΥ			
3.000x1.000 μετοχές	3.000.000		
3.03.01 Μέτοχος Β.ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ			
3.000x1.000 μετοχές	3.000.000		
3.03.02 Μέτοχος Γ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ			
4.000x1.000 μετοχές	<u>4.000.000</u>		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			10.000.000
40.02 Οφειλόμενο ετοχικό κεφάλαιο επίλυση Μ.Κ. από μετόχους			

Η δεύτερη εγγραφή εμφανίζει τη καταβολή του Μ.Κ. από τους μετόχους και η τελευταία τη μεταφορά του ποσού του κεφαλαίου στο Λογαριασμό 30.00 Καταβλημένο μετοχικό Κεφάλαιο.

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		10.000.000	
38.00 Ταμείο			
38.00.00 Μετρητά	<u>10.000.000</u>		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			10.000.000
3303 Μέτοχοι λογαριασμός αλύψ. κεφ.			
33.03.00 Μέτοχος Α.ΑΡΓΥΡΙΟΥ			
καταβολή 3.000x1.000	3.000.000		
33.03.01 Μέτοχος Β.ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ			
καταβολή 3.000x1.000	3.000.000		
33.03.02 Μέτοχος Γ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ			
καταβολή 4.000x1.000	<u>4.000.000</u>		
Καταβολή Μ.Κ. από μετόχους			

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	10.000.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχ. κεφ.	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	10.000.000
40.00 Καταβλημένο μετ. κεφ.	
Μεταφορά κεφαλαίου	

Ετσι μετά την καταβολή του κεφαλαίου οι λογαριασμοί των μετόχων έκλεισαν και μένουν στο παθητικό ο λογαριασμός ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ που εμφανίζει το κατά το καταστατικό ύψος του κεφαλαίου και στο ενεργητικό ο λογαριασμός ΤΑΜΕΙΟ που εμφανίζει ίση προς το κεφάλαιο ποσότητα μετρητών. Συγχρόνως θα καταχωρηθεί και η απογραφή ενάρξεως στο βιβλίο απογραφών - ισολογισμών. Στο παράδειγμά μας, η απογραφή ενάρξεως θα περιλαμβάνει μόνο ένα λογαριασμό στο ενεργητικό, το λογαριασμό 38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ / 38.00 Ταμείο με το ποσό των 10.000.000 δρχ. και ένα στο παθητικό το λογαριασμό 40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ / 40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο.

1β) ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΕΡΙΚΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η πρώτη εγγραφή της αναλήψεως του κεφαλαίου από τους μετόχους είναι η ίδια όπως και στην περίπτωση ολοσχερούς καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου. Χρεώνεται ο λογαριασμός ΜΕΤΟΧΟΙ και πιστώνεται ο λογαριασμός ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ με το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου. Αν υποθέσουμε ότι το κεφάλαιο θα καταβληθεί σε δύο δόσεις τότε η πρώτη δόση πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο ποσό των 10.000.000 δρχ. που είναι το κατώτερο όριο απαιτούμενου μετοχικού κεφαλαίου για σύσταση Α.Ε. (άρθρο 8 παρ. 2 Κ.Ν. 2190/20 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 38 παρ. 1 Ν. 2065/92).

Ας υποθέσουμε ότι συνίσταται Α.Ε. με κεφάλαιο 20.000.000 δρχ. σε μετρητά σε δύο δόσεις. Πρώτη δόση 10.000.000 δρχ. Οι μέτοχοι της Εταιρείας μετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο ως εξής : Α.ΑΡΓΥΡΙΟΥ 6.000.000 δρχ (6.000 μ. x 1.000), Β.ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ 6.000.000 (6.000 x 1.000),

Γ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ 8.000.000 (8.000 x 1.000), σύνολο 20.000.000. Με τη σύσταση της εταιρείας οι τρεις εταίροι θα καταβάλουν το μισό της εισφοράς τους, μισό κάθε μετοχής, και το υπόλοιπο μισό εντός των πέντε επομένων ετών όπως ορίζεται στο καταστατικό. Οι λογιστικές εγγραφές έχουν ως εξής :

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		20.000.000	
33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως κεφ.			
33.03.00 Μέτοχος Α.ΑΡΓΥΡΙΟΥ (6.000 x 1.000)	6.000.000		
33.03.01 Μέτοχος Β ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (6.000 x 1.000)	6.000.000		
33.03.02 Μέτοχος Γ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ (8.000 x 1.000)	<u>8.000.000</u>		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			20.000.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχ. κεφ. Κάλυψη Μ.Κ. από μετόχους			

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		10.000.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 Μέτοχος Α.ΑΡΓΥΡΙΟΥ (6.000 x 500)	3.000.000	
33.04.01 Μέτοχος Β ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (6.000 x 500)	3.000.000	
33.04.02 Μέτοχος Γ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ (8.000 x 500)	<u>4.000.000</u>	
18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡ. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ		
18.12 Οφειλόμενο κεφάλαιο		10.000.000
18.12.00 Μέτοχος Α (6.000x500)	3.000.000	
18.12.01 Μέτοχος Β (6.000x500)	3.000.000	
18.12.02 Μέτοχος Γ (8.000x500)	<u>4.000.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		20.000.000
33.03 Μέτοχοι λογ. καλ. κεφαλαίου		
33.03.00 Μέτοχος Α (6.000x1.000)	6.000.000	
33.03.01 Μέτοχος Β (6.000x1.000)	6.000.000	
33.03.02 Μέτοχος Γ (8.000x1.000)	<u>8.000.000</u>	
Α δόση Μ.Κ. & απαίτηση υπολοίπου		

18 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		10.000.000
18.00 ΤΑΜΕΙΟ		
18.00.00 Μετρητά	<u>10.000.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		10.000.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 Μέτοχος Α	3.000.000	
33.04.01 Μέτοχος Β	3.000.000	
33.04.02 Μέτοχος Γ	<u>4.000.000</u>	
Ξίσπραξη α δόσης		
10 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		10.000.000
10.02 οφειλόμενο μετοχ. κεφ.		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		10.000.000
40.00 Καταβλημένο μετοχ. κεφ.		
μεταφορά		

2) ΔΑΠΑΝΕΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ & ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ (έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως)

Πολλές φορές κατά τη σύσταση μιας Α.Ε. δημιουργούνται μεγάλα έξοδα ιδρύσεως και οργανώσεως αυτής. Τέτοια έξοδα είναι π.χ. η αποζημίωση που πληρώνει μια νεοϊδρυθείσα Α.Ε. στον αποχωρούντα μισθωτή κτιρίου, οι δαπάνες διαμορφώσεως του κτιρίου αυτού κ.λ.π. Ο νόμος (άρθρο 43 παρ. 3α Κ.Ν. 2190/20 και όπως αυτός αντικαταστάθηκε με το άρθρο 34 του Π.Δ. 409/86 επιτρέπει όπως τα έξοδα πρώτης εγκαταστάσεως (που είναι οπωσδήποτε έξοδα οργανώσεως) αποσβένονται είτε εφάπαξ (δηλ. σε μια χρήση) είτε ισόποσα σε περισσότερες χρήσεις, μέχρι 5 το πολύ. Όταν λοιπόν δημιουργούνται οι δαπάνες πρώτης εγκαταστάσεως και γενικώς οι δαπάνες ιδρύσεως και οργανώσεως διακρίνουμε δύο περιπτώσεις :

α) Εφόσον οι δαπάνες δεν είναι μεγάλες και κριθεί ότι μπορεί να βαρύνουν στο σύνολό τους την πρώτη χρήση θα χρεωθεί κάποιος λογαριασμός

54 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ” π.χ. “64.90 Εξοδα Ιδρύσεως και οργανώσεως εταιρείας”. Ο λογαριασμός αυτός δέχεται στη χρέωσή του τα απομνημονεύματα σχετικά έξοδα με πίστωση του λογαριασμού “38. ΔΙΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ” ή του λογαριασμού “53. ΠΙΣΤΩΤΕΣ” ανάλογα με την εξόφληση.

β) Εφόσον όμως οι δαπάνες ανέρχονται σε μεγάλα ποσά και κριθεί θα πρέπει να βαρύνουν περισσότερες χρήσεις, τότε θα συγκεντρώνονται στη χρήση του λογαριασμού “16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ”, “16.10 Εξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως”. Η απόσβεση των εξόδων αυτών θα γίνει τμηματικά σε περισσότερες χρήσεις. Έτσι στο τέλος κάθε χρήσης θα μεταφέρεται ένα ποσό στον λογαριασμό “85 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ / 85.05 Αποσβέσεις εξόδων πολυετούς αποσβέσεως / 85.05.10 Αποσβέσεις εξόδων ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως” και από εκεί στο λογαριασμό “86 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ / 86.03 Μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος αποσβέσεις παγίων / 86.03.05 Ασωμάτων ηχοποιήσεων και εξόδων πολυετούς αποσβέσεως”.

ΕΠΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΣΕ ΕΙΔΟΣ

Ο νόμος επιτρέπει, όπως, κατά την ίδρυση της Α.Ε. μερικές ή όλες οι εισφορές των μετόχων για το σχηματισμό του εταιρικού κεφαλαίου γίνονται σε είδος. Στην περίπτωση αυτή, της συστάσεως της Α.Ε. προηγείται η εκτίμηση εισφερομένων από την επιτροπή που προβλέπει το άρθρο 9 του Κ.Ν. 2190/20.

“ΑΡΘΡΟΝ 9”

ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗ ΑΞΙΑΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΣΕ ΕΙΔΟΣ

1 . Η εξακρίβωση της αξίας των εταιρικών εισφορών σε είδος κατά τη σύσταση της εταιρείας καθώς και σε αύξηση του κεφαλαίου της, γίνεται μετά από γνωμοδότηση Τριμελούς Επιτροπής Εμπειρογνομόνων που αποτελείται από ένα ή δύο δημόσιους υπαλλήλους, πτυχιούχους Ανώτατης Σχολής με τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στο Δημόσιο, ή από ένα ή δύο Ορκωτούς Λογιστές του Σώματος Ορκωτών Λογιστών του Ν.Δ. 3329/1955, και ένα εμπειρογνώμονα, εκπρόσωπο του κατά περίπτωση αρμόδιου Επιμελητηρίου. Τα μέλη της επιτροπής δεν πρέπει να έχουν οποιαδήποτε εξάρτηση από την εταιρεία. Οι περιπτώσεις για τις οποίες στην παρακάτω τριμελή Επιτροπή συμμετέχουν υποχρεωτικά Ορκωτός ή Ορκωτοί Λογιστές καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορίου.

2 . Τα μέλη της επιτροπής ορίζονται με πράξη του Υπουργού Εμπορίου. Ο ορισμός πρέπει να γίνεται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης στο Υπουργείο Εμπορίου. Η έκθεση της Επιτροπής υποβάλλεται στο Υπουργείο Εμπορίου μέσα σε δύο μήνες από τον ορισμό των μελών της και ταυτόχρονα με την αποδοχή της ή όχι, κοινοποιείται από το Υπουργείο αυτό στην ενδιαφερόμενη εταιρεία.

Η έκθεση της Επιτροπής πρέπει να περιέχει την περιγραφή κάθε εισφοράς, και τις μεθόδους αποτίμησης που εφαρμόστηκαν και να πιστοποιεί το αν οι αξίες που προκύπτουν από την εφαρμογή αυτών των μεθόδων αποτίμησης, αντιστοιχούν στον αριθμό και στην ονομαστική αξία των μετοχών που θα εκδοθούν έναντι των εισφορών αυτών, ή σε περίπτωση που δεν είναι γνωστή η ονομαστική αξία στη λογιστική τους αξία, αφού ληφθεί υπόψη και η διαφορά πάνω από το άρτιο που είναι πιθανό να προκύψει από την έκδοση των μετοχών.

3 . Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και Εμπορίου καθορίζονται τα οδοιπορικά και η αποζημίωση των μελών της Επιτροπής των προηγούμενων παραγράφων.

Για τον καθορισμό της αποζημίωσης του Σώματος Ορκωτών Λογιστών για τη συμμετοχή μελών του στη πιο πάνω Επιτροπή, λαμβάνονται υπόψη οι σχετικές διατάξεις του Ν.Δ. 3329/1955 <<Περί συστάσεως Σώματος Ορκωτών Λογιστών>> (Φ.Ε.Κ. Α' 230/1955).

Τα οδοιπορικά έξοδα και η αποζημίωση των μελών της Επιτροπής κατατίθενται από τους ενδιαφερομένους στο Δημόσιο Ταμείο ως έξοδο.

4 . Η λόγω αποτιμήσεως εις υπερβολική τιμή αδείας συστάσεως ανωνύμου εταιρείας ή περί εγκρίσεως τροποποιήσεων καταστατικού αυτής εταιρείας, δεν υπάγεται στις διατυπώσεις του άρθρου 4 παρ. 3.

5 . Αυξήσεις κεφαλαίων, μη αποτελούσαι τροποποιήσεως καταστατικού, πραγματοποιούμενε όμως δι'εισφορών σε είδος, θεωρούνται άκυροι, εάν δεν εξακριβωθεί κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου η αξία των εις είδος εισφορών, για των οποίων πραγματοποιούνται.

6 . Οι εκθέσεις αποτίμησης των εισφορών σε είδος υποβάλλονται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ (εισφορών σε είδος και χρήμα)

Εστω ότι συνίσταται Α.Ε υπό τους Α.ΑΡΓΥΡΙΟΥ, Β.ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Γ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ οι οποίοι εισφέρουν στην εταιρεία ως εξής :

Α: Ακίνητο αξίας 4.000.000 δρχ. και μετρητά 1.000.000

Β: Μηχάνημα αξίας 3.000.000 δρχ. και μετρητά 2.000.000

Γ: Εμπορεύματα αξίας 5.000.000 και μετρητά 5.000.000

Σύνολο μετοχικού κεφαλαίου 20.000.000 δρχ. που διαιρείται σε 200.000 μετοχές των 1.000 δρχ.

Εγγραφή πρώτη κάλυψης του μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους.

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		20.000.000
33.03	Μέτοχου Λογ. καλύψεως κεφαλαίου		
33.03.00	Μέτοχος Α. 5.000 μ. X 1.000 δρχ.	5.000.000	
33.03.00	Μέτοχος Β. 5.000 μ. X 1.000 δρχ.	5.000.000	
33.03.02	Μέτοχος Γ. 10.000 μ. X 1.000 δρχ.	10.000.000	
	40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		20.000.000
	40.02 Οφειλόμενο μετοχ. κεφάλαιο		

Κάλυψη Μ.Κ

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		20.000.000
33.04	Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00	Μέτοχος Α'	5.000.000	
33.04.01	Μέτοχος Β'	5.000.000	
33.04.02	Μέτοχος Γ'	10.000.000	
	33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		20.000.000
	33.03 Μέτοχοι λογ. καλ. κεφ.		
	33.03.00 Μέτοχος Α'	5.000.000	
	33.03.01 Μέτοχος Β'	5.000.000	
	33.03.02 Μέτοχος Γ'	10.000.000	

οφειλή

1 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ	4.000.000	
1.00 Κτίρια εγκαταστάσεις κτηρίων		
1.00.01 Εισφορά ακινήτου εταίρου Α'	4.000.000	
2 ΜΗΧΑΝ.-ΤΕΧΝ.ΕΓΚΑΤ.-ΛΟΙΠΟΣ ΜΗΧ..ΕΞΟΠΛ.	3.000.000	
2.00 Μηχανήματα		
2.00.01 Εισφορά μηχανήματος εταίρου Β'	3.000.000	
30 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	5.000.000	
30.00 Εμπορεύματα		
30.00.01 Εισφορά εμπορευμάτων εταίρου Γ'	5.000.000	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	8.000.000	
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά εισφοράς εταίρου Α	1.000.000	
38.00.01 Μετρητά εισφοράς εταίρου Β'	2.000.000	
38.00.02 Μετρητά εισφοράς εταίρου Γ'	5.000.000	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		20.000.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 Μέτοχος Α	5.000.000	
33.04.01 Μέτοχος Β	5.000.000	
33.04.02 Μέτοχος Γ	10.000.000	

καταβολή εισφορών

Η τελευταία εγγραφή δείχνει τη μεταφορά του ποσού του κεφαλαίου στο Λογαριασμό <<καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο>>.

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	20.000.000	
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		20.000.000
40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο		

μεταφορά

Έτσι ο ισολογισμός θα έχει την εξής εικόνα :

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ**ΠΑΘΗΤΙΚΟ**

11 ΚΤΙΡΙΑ	4.000.000	40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	20.000.000
12 ΜΗΧΑΝ. ΤΕΧΝ. ΕΓΚ.	3.000.000		
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	5.000.000		
38 ΤΑΜΕΙΟ	8.000.000		
ΣΥΝΟΛΟ	20.000.000		

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΔΟΣΕΩΣ ΑΚΥΡΩΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ

Εστω ότι ο Β.Βασιλείου είχε εγγραφεί για 90 μετοχές των 1500 δρχ. η κάθε μία. Η εξόφληση αυτών έπρεπε να γίνει σε τρεις ισόποσες δόσεις των 30.000 δρχ.. Ο μέτοχος Β.Βασιλείου κατέβαλε την πρώτη δόση και ενώ έληξε η προθεσμία για την δεύτερη δόση αυτός δεν εμφανίστηκε να την καταβάλει.

Μετά την τήρηση της διαδικασίας που ορίζει το άρθρο 12 παρ. 2ε του 2190/20 το Δ.Σ της Α.Ε προβαίνει στην ακύρωση των 90 μετοχών και την έκδοση ισάριθμων νέων τις οποίες εκποιεί στο χρηματιστήριο. Οι νέες μετοχές αγοράστηκαν από τον Α.Αντωνίου, ο οποίος κατέβαλε 90.000 δρχ. και ανέλαβε να εξοφλήσει κατά την ημερομηνία που θα καθοριστεί και την τρίτη δόση.

α) Τα έξοδα εκποίησης ανήλθαν σε 5.000 δρχ.

β) Η διαφορά επιστρέφει στον πρώην μέτοχο.

Εγγραφές :

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		135.000
33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως κεφαλαίου		
33.03.00 Μέτοχος Β.ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ		
1.500 X 90 μ.	135.000	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		135.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχ. κεφ.		

Κάλυψη Μ.Κ

38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		45.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά	45.000	
33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		45.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 Μέτοχος Β.ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	45.000	

Καθυστέρηση οφειλής δόσης

33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		45.000	
33.05 Δόσεις μετοχ. κεφ. σε καθυστέρηση			
33.05.00 Β.Βασιλείου - Β' Δόση	45.000		
33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			45.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο			
33.04.00 Μέτοχος Β.ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	45.000		

Καθυστέρηση οφειλής δόσης

64. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ		5.000	
64.10 Εξοδα συμμετοχών και χρεογράφων			
64.01.01 Προμήθειες και λοιπά έξοδα πωλήσεως συμμετοχών και χρεογράφων	5.000		
38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			5.000
38.00 Ταμείο			
38.00.00 Μετρητά	5.000		

διάφορα έξοδα για την έκδοση και πώληση των 90 νέων μετοχών

38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		90.000	
38.00 Ταμείο			
38.00 Μετρητά	90.000		
33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			90.000
33.05 Δόσεις μετοχ. κεφ. σε καθυστέρηση			
33.05.00 Β.ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Β' Δύση	90.000		

Πώληση των 90 νέων μετοχών

33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		45.000	
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο			
33.04 Μέτοχος Α.Αντωνίου Γ' Δύση	45.000		
33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			45.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο			
33.04 Μέτοχος Β.Βασιλείου Γ' Δύση	45.000		

Αγορά από Αντωνίου και ανάληψη υποχρέωσης Γ' Δύσης.

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		5.000
33.05 Δόσεις μετοχ. κεφ. σε καθυστέρηση		
33.05.00 Β.Βασιλείου	5.000	
64. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ		5.000
64.10 Εξοδα συμ. και χρεογράφων		
64.10.01 Προμήθειες και λοιπά έξοδα πωλ. συμ. και χρεογράφων	5.000	

Καταλογισμός εξόδων.

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		40.000
33.05 Δόσεις μετοχ. κεφ. σε καθυστέρηση		
33.05.00 Β.Βασιλείου	40.000	
38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		40.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά	40.000	

Επιστροφή υπολοίπου.

**Τ.Σ.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΙΒΑΙΟΘΗΚΗ**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΕΤΟΧΩΝ

Ανώνυμες και ονομαστικές. Οι περισσότερες ανώνυμες εταιρείες έχουν τις μετοχές τους (στον κομιστή) δηλαδή χωρίς να αναγράφεται το όνομα του δικαιούχου πάνω σ'αυτές. Η μεταβίβαση της ανώνυμης μετοχής γίνεται με απλή παράδοση του τίτλου του σχετικού αποδεικτικού και συμφωνία περί αυτού των μερών, χωρίς να απαιτείται εγγραφή συμφωνία. Έτσι ο εκάστοτε κομιστής του τίτλου είναι και ο δικαιούχος αυτού. Ορισμένες Α.Ε έχουν τις μετοχές τους ονομαστικές. Κύριος της ονομαστικής μετοχής θεωρείται ο αναγραφόμενος ως μέτοχος στο βιβλίο μετόχων. Η μεταβίβαση τώρα των ονομαστικών μετοχών γίνεται με εγγραφή στο παραπάνω βιβλίο και έκδοση στον παλιό τίτλο του ονόματος και λοιπών στοιχείων του παλαιού και του νέου μετόχου.

Σε περίπτωση μερικής καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου όλες οι μετοχές μέχρι της αποπληρωμής τους πρέπει να είναι ονομαστικές (άρθρο 12§2γ Κ.Ν. 2190/20).

Κοινές και προνομιούχες : Κοινές καλούνται οι μετοχές για τις οποίες δεν ορίζεται κανένα προνόμιο και προνομιούχες εκείνες που έχουν κάποιο προνόμιο. Κατά το άρθρο 3 και Κ.Ν 2190/20 το προνόμιο μπορεί να αφορά : α) Στην αποκάλυψη πριν από τις κοινές μετοχές, του κατά το άρθρο 45 του Κ.Ν 2190/20 πρώτου μερίσματος ποσοστού 6% επί του κατεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. β) Στην προνομιακή απόδοση του μετοχικού κεφαλαίου, που κατέβαλαν οι κάτοχοι προνομιούχων μετοχών, από το προϊόν της εκκαθάρισης. γ) Στην προνομιακή καταβολή μερισμάτων και για τις παρελθούσες χρήσεις, κατά τις οποίες δεν έγινε διανομή μερίσματος. δ) Στο δικαίωμα απόληψης ορισμένου τόκου α δεν υπάρχουν καθόλου ή δεν υπάρχουν επαρκή κέρδη. Στην περίπτωση αυτή οι προνομιούχες μετοχές είναι χωρίς δικαίωμα ψήφου. Όλες οι προνομιούχες μετοχές πρέπει να αναγραφούν την ένδειξη <<προνομιούχος μετοχή μετά ψήφου>> ή <<προνομιούχος μετοχή άνευ ψήφου>>.

Μετοχές επικαρπίας. Κατά την απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου παραλαμβάνονται οι μετοχές (που εξοφλείται η ονομαστική τους αξία από τους μετόχους) και αντικαθιστούνται με άλλους τίτλους που καλούνται μετοχές επικαρπίας.

Οι μέτοχοι των οποίων οι μετοχές έχουν αποσβεσθεί έχουν διατηρούν τα διακιώματά τους και το δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή του πρώτου μερίσματος, που εισπράττεται μόνο από τις μετοχές που έχουν αποσβεσθεί. Είναι φανερό λοιπόν

ότι κατά την απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου (όταν αυτή είναι τμηματική) δημιουργούνται δύο κατηγορίες μετοχών. Εκείνων που δεν έχουν αποσβεσθεί οι μετοχές τους και διατηρούν πλήρη τα διακαιώματά τους και των λοιπών που έχουν αποσβεσθεί και ως εκ τούτου τα διακαιώματά τους είναι περιορισμένα. Οι μετοχές, όταν αποσβεσθούν, επιστρέφουν στην εταιρεία, η οποία και προβαίνει στην ακύρωσή τους, ενώ ταυτόχρονα χορηγεί στους μετόχους αντίστοιχες μετοχές επικαρπίας.

ΙΔΡΥΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ (ΚΟΙΝΟΙ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΙ).

Το άρθρο 15 του Κ.Ν 2190/20 ορίζει ότι κατά την ίδρυση της εταιρείας μπορεί να εκδοθεί αριθμός ιδρυτικών τίτλων (κοινών) που δεν επιτρέπεται να υπερβεί το (1/10) του όλου αριθμού εκδιδόμενων μετοχών. Οι τίτλοι αυτοί χορηγούνται σε όλους η μερικούς ιδρυτές της εταιρείας σ'αυταμοιβή ορισμένων ενεργειών τους για την σύσταση της Α.Ε. Επίσης κατά την σύσταση ή κατά την διάρκεια λειτουργίας της Α.Ε επιτρέπεται να εκδοθούν, εξαιρετικώς, ιδρυτικοί τίτλοι και να δοθούν σε πρόσωπα που εισφέρουν κάτι σε είδος και σε αντάλλαγμα της εισφοράς τους αυτής. Οι κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι δεν έχουν ονομαστική αξία (γιατί δεν εκπροσωπούν κάποιο περιουσιακό στοιχείο), δεν παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διοίκηση της εταιρείας, ούτε στο προϊόν εκκαθαρίσεως της περιουσίας αυτής. Οι κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι παρέχουν αποκλειστικό διακαίωμα στα κέρδη (έως το 1/4 των καθαρών κερδών) μετά την αφαίρεση του ποσοστού για ο σχηματισμό του τακτικά αποθεματικού και αυτού για το πρώτο μέρισμα. Η εταιρεία δικαιούται δέκα έτη μετά την έκδοση ιδρυτικών τίτλων να εξαγοράσει και ακυρώσει αυτούς, στην τιμή που ορίζεται από το καταστατικό, η οποία συνολικά επιτρέπεται να ανέρχεται το πολύ στο ποσό που αντιστοιχεί στην κεφαλοποίηση κατά 15% του κατά την τελευταία τριετία πληρωθέντος στους ιδρυτικούς τίτλους μέσου μερίσματος.

Παράδειγμα :

Μία Α.Ε έχει εκδόσει 2.000 ιδρυτικούς τίτλους, για τους οποίους κατέλαβε μέρισμα την τελευταία τριετία 200.000, 300.000 και 400.000 αντίστοιχα. Η ανώτατη τιμή στην οποία επιτρέπεται να εξαγοραστούν οι τίτλοι ως εξής :

$$\frac{200.000+300.000+400.000}{3} = 300.000 \text{δρχ. μέσο ετήσιο μέρισμα.}$$

3

Κεφαλοποίηση του μέσου ετήσιου μερίσματος προς 15%.

$$\frac{300.000 \times 100}{15} = 2.000.000 \text{ δρχ.}$$

15

Αρα το ποσό που επιτρέπεται να διαθέσει η εταιρεία για την εξαγορά των ιδρυτικών τίτλων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 2.000.000 δρχ.

Μιας και οι ιδρυτικοί τίτλοι στερούνται ονομαστικής αξίας, μπορούν να εμφανιστούν μόνο με λογαριασμούς τάξεως. Έτσι η αξία κάθε τίτλου ισούται με 1 δρχ.. Ας παρακολουθήσουμε ένα παράδειγμα για 5.000 ιδρυτικούς τίτλους. Η Λογιστική απεικόνιση έχει ως εξής :

04 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡ. ΠΛΗΡ. ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ	5.000
04.00 Κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι	
08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΛΗΡ. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	5.000
08.00 Δικαιούχοι κοινών ιδρυτικών τίτλων	

3.000 ιδρ. τίτλου X 1. δρχ. έκαστος ως καταστατικό

Όταν θα εξαγοραστούν οι ιδρυτικοί τίτλοι, θα γίνει η αντίστροφη εγγραφή, δηλαδή θα αντιλογιστούν και θα κλείσουν οι άνω λογαριασμοί τάξεως.

Υπόδειγμα οριστικού τίτλου ονομαστικής
μετοχής

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΑΡΙΘ. ΜΗΤΡΩΟΥ Α.Ε.
ΤΙΤΛΟΣ 50 ΜΕΤΟΧΩΝ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΟΥ Ι — ΑΡΙΘΜΟΙ Μ ΟΧΩΝ Ι-50
Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ ΜΕΤΟΧΟΣ
(Ημερομηνία και υπογραφή)

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΑΡΙΘ. ΜΗΤΡΩΟΥ Α.Ε.
Έδρα: Αθήνα (πλήρης διεύθυνση)

Απόφαση Νομάρχη Αττικής περί παροχής αδειας συστάσεως και εγκρίσεως του καταστατικού της υπ' αριθ. ... δημοσίευθείσα στο υπ' αριθ. ΦΕΚ (Τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε.).

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΡΧ. 10.000.000
ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΜΕΝΟ
ΔΙΑΙΡΕΜΕΝΟ ΣΕ 10.000 ΜΕΤΟΧΕΣ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ ΕΚΑΣΤΗ
1.000 ΔΡΑΧΜΩΝ
ΤΙΤΛΟΣ ΠΕΝΗΝΤΑ (50) ΜΕΤΟΧΩΝ
ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΙΛΙΑΔΩΝ (50.000) ΔΡΑΧΜΩΝ
ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΟΥ Ι — ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ Ι - 50

Κύριος του παρόντος τίτλου είναι ο (πλήρη στοιχεία ταυτότητας), ο οποίος κατέβαλε το ποσό των δραχμών και το υπόλοιπο της αξίας του τίτλου είναι καταβλητέο κατά τα σημειούμενα στο πίσω μέρος του τίτλου⁽¹⁾.

ΑΘΗΝΑ
ΔΥΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ
(Υπογραφές)

(1) Η τελευταία φράση «... και το υπόλοιπο της αξίας ...» αναγράφεται, εφόσον η καταβολή του κεφαλαίου προβλέπεται εκό το καταστατικό να γίνει τμηματικά.

Υπόδειγμα οριστικού τίτλου ανώνυμης μετοχής

**ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΑΡΙΘ. ΜΗΤΡΩΟΥ Α.Ε.
ΤΙΤΛΟΣ 50 ΜΕΤΟΧΩΝ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΟΥ 1 — ΑΡΙΘΜΟΙ ΜΕΤΟΧΩΝ 1-50
Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ ΜΕΤΟΧΟΣ
(Ημερομηνία και υπογραφή)**

**ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΑΡΙΘ. ΜΗΤΡΩΟΥ Α.Ε.**

Έδρα: Αθήνα (πλήρης διεύθυνση)

Απόφαση Νομάρχη Αττικής περί παροχής αδειας συστάσεως και εγκρίσεως του καταστατικού της υπ' αριθ. ... δημοσιευθείσα στο υπ' αριθ. ΦΕΚ (Τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε.).

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΡΧ. 10.000.000

ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΜΕΝΟ

**ΔΙΑΙΡΕΜΕΝΟ ΣΕ 10.000 ΜΕΤΟΧΕΣ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ ΕΚΑΣΤΗ
1.000 ΔΡΑΧΜΩΝ**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΕΝΗΝΤΑ (50) ΜΕΤΟΧΩΝ

**ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΙΛΙΑΔΩΝ (50.000) ΔΡΑΧΜΩΝ
ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΟΥ 1 — ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ 1 -50
ΑΝΗΚΩΝ ΣΤΟΝ ΚΟΜΙΣΤΗ**

ΑΘΗΝΑ

ΔΥΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

(Υπογραφές)

Επωνυμία εταιρείας
Έδρα
Μερισματαπόδειξη
πενήντα (50) μετοχών
υπ' αριθ. 1 - 50

20

19

18

17

16

15

14

13

12

11

10

9

8

7

6

5

4

3

2

1

Υπόδειγμα ιδρυτικού τίτλου

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΑΡΙΘ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΝ. ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ....

Ονομαστικός κοινός ιδρυτικός τίτλος (αριθ. ...) του κ.
(Στέλεχος)

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΑΡΙΘ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΝΩΝ. ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ...

Έδρα: Αθήνα (πλήρης διεύθυνση)

(Φ.Ε.Κ. υπ' αριθ. στο οποίο δημοσιεύθηκε η υπ' αριθ. ... εγκριτική απόφαση του Νομάρχη).

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΣ ΚΟΙΝΟΣ ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ⁽¹⁾

Αριθμός

Του κ.

Τα απορρέοντα από τον παρόντα ιδρυτικό τίτλο δικαιώματα του κατόχου αυτού, σε συνδυασμό και με τις διατάξεις του άρθρου 15 του Κ.Ν. 2190/20, είναι:

- 1) Ποσοστό επί των κερδών
- 2) Διάρκεια δικαιώματος έτη
- 3) Δικαίωμα εξαγοράς

Αθήνα

ΔΥΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

(υπογραφές)

Μερισματαπόδειξη				
10	9	8	7	6
5	4	3	2	1

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Πριν από την έκδοση των οριστικών τίτλων και μέχρι να εκδοθούν αυτοί, είναι σκόπιμο να εκδώσει η εταιρεία και να παραδίνει στους μετόχους προσωρινούς τίτλους. Οι προσωρινοί τίτλοι αυτοί που έχουν την μορφή και την αξία προσωρινών αποδείξεων (οι οποίες αποδεικνύουν τα μετοχικά δικαιώματα) περιλαμβάνουν μόνο το μεσαίο τμήμα των οριστικών τίτλων, δεν έχουν μερισματαποδείξεις, αλλά αναγράφουν τις λέξεις <<προσωρινός τίτλος>>.

Οι προσωρινοί τίτλοι ούτε αξιόγραφα ούτε συστατικά έγγραφα είναι. Απλώς καλύπτουν μία ανάγκη της βεβαιώσεως της αναλήψεως του κεφαλαίου από τους μετόχους έως όταν εκδοθούν οι οριστικοί τίτλοι.

Όταν η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου είναι τμηματική αλλά η πληρωμή προβλέπεται σύντομα σχετικά, αποφεύγεται η έκδοση ονομαστικών μετοχών, οι οποίες μετά την αποπληρωμή θα έπρεπε να μετατραπούν στον κομιστή (δηλαδή ανώνυμες) και κατά το διάστημα που μεσολαβεί εκδίδονται προσωρινοί τίτλοι.

Υπόδειγμα προσωρινού τίτλου

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΑΡΙΘ. ΜΗΤΡΩΟΥ Α.Ε.

Έδρα: Αθήνα (πλήρης διεύθυνση)

(Φ.Ε.Κ. υπ' αριθ. ΤΕΥΧΟΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε. στο οποίο δημοσιεύθηκε η υπ' αριθ. εγκριτική απόφαση του Νομάρχη)

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΡΧ. 20.000.000

ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΜΕΝΟ

ΔΙΑΙΡΕΜΕΝΟ ΣΕ 20.000 ΜΕΤΟΧΕΣ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ 1.000 ΔΡΑΧΜΩΝ

ΕΚΑΣΤΗ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΤΙΤΛΟΣ

ΓΙΑ 5.500 ΜΕΤΟΧΕΣ

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ 5.500.000 ΔΡΑΧΜΩΝ

Του μετόχου

Αριθμός τίτλου I — Αριθμοί μετοχών I — 5.500

Αθήνα

ΔΥΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

(υπογραφές)

ΕΚΔΟΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΤΙΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του νόμου 2190/20, είναι δυνατή η διάθεση μετοχών σε τιμή μεγαλύτερη του άρτιου, δηλαδή σε τιμή μεγαλύτερη της ονομαστικής αξίας της μετοχής ενώ απαγορεύεται ρητά η διάθεση μετοχών σε τιμή μικρότερη του άρτιου.

Η υπέρ το άρτιο διαφορά δεν μπορεί να διατεθεί για πληρωμή μερισμάτων ή ποσοστών, δηλαδή δεν επιτρέπεται να διατεθεί στους μετόχους, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου στους κατόχους ιδρυτικών τίτλων κ.α. Η διαφορά αυτή πρέπει να παραμένει στην εταιρεία με μορφή αποθεματικού, που εμφανίζεται συνήθως με τον τίτλο <<Οφειλόμενη διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο>>. Ο λογαριασμός αυτός είναι συμπληρωματικός λογαριασμός κεφαλαίου και είναι δυνατό να κεφαλοποιηθεί, δηλαδή να μετατραπεί σε μετοχικό κεφάλαιο ή να μειωθεί σε περίπτωση μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου είτε για κάλυψη ζημιών, είτε λόγω υποχρεωτικής ελαττώσεως του (άρθρο 12 §2 Ν 2190/20).

Παράδειγμα : Εστω ότι η Α.Ε με μετοχικό κεφάλαιο 10.000.000 δρχ. αποτελούμενο από 10.000 μετοχές ονομαστικής αξίας 1.000 δρχ. η κάθε μία διαθέτει τις μετοχές της στην τιμή των 1.200 δρχ. η κάθε μία. Τότε η σχετικές εγγραφές συστάσεως θα έχουν ως εξής :

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	12.000.000
33.03 Μέτοχοι Λογ/μός καλύψεως κεφαλαίου	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	10.000.000
40.2 Οφειλόμενο μετοχ. κεφάλαιο	
:	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	2.000.000
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	
:	

Εκδοση 10.000 μ. ονομ. αξίας 1.000 δρχ. στην τιμή 1.200.

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		12.000.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά	12.000.000	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		12.000.000
33.03 Μέτοχοι λογ. καλ. κεφ.		
:		

Καταβολή

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		10.000.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχ. κεφάλαιο		
:		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		2.000.000
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετ. υπέρ το άρτιο		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		10.000.000
40.00 Καταβλημένο μετοχ. κεφ.		
:		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		2.000.000
41.00 Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ. το άρτιο		
:		

Η έκδοση μετοχών σε τιμή κατώτερη του άρτιου δεν επιτρέπεται (άρθρο 14 § 2 Κ.Ν. 2190/20).

ΜΕΤΟΧΕΣ (ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ - ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ - ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ)

Ονομαστική αξία της μετοχής καλείται η αναγραφόμενη στον τίτλο και προκύπτει από τη διαίρεση του συνόλου του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου με το συνολικό αριθμό των μετοχών.

$$\text{π.χ. } \frac{\text{Μ.Κ } 10.000.000 \text{ δρχ.}}{\text{Αριθμός μετοχών } 10.000} = 1.000 \text{ δρχ. Ονομαστική αξία}$$

Χρηματιστηριακή αξία είναι η διαμορφούμενη στο χρηματιστήριο (μόνο για μετοχές που είναι εισηγμένες σ' αυτό φυσικά) και αγοραία αξία διαμορφούμενη στην ελεύθερη αγορά.

Πραγματική ή εσωτερική αξία της μετοχής είναι η εξευρισκόμενη με διαίρεση της καθαρής περιουσίας της εταιρείας με σύνολο των μετοχών, (που επιτυγχάνεται μόνο σε περίπτωση ρευστοποιήσεως ολόκληρης της περιουσίας της εταιρείας) με το συνολικό αριθμό των μετοχών.

π.χ: η εταιρεία "Χ" κατά το κλείσιμο του ισολογισμού έχει 1.000.000 μετοχές και λογιστική καθαρή θέση (ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ 150.000.000 - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 90.000.000)= 60.000.000 δρχ. και άρα η λογιστική αξία έκαστος μετοχής κατά τη στιγμή αυτή είναι :

$$\frac{60.000.000}{1.000.000} = 60 \text{ δρχ.}$$

Συνεπώς κατά τον ισολογισμό ενάρξεως της εταιρείας οπότε ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (Ε) είναι ίσο με το ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΜΚ), γιατί δεν υπάρχουν καθόλου υποχρεώσεις προς τρίτους, η λογιστική αξία της μετοχής συμπίπτει με την ονομαστική της - φυσικά και με την πραγματική της.

Εστω ο αρχικός ισολογισμός Α.Ε ο οποίος εμφανίζει ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (Ε)=100.000.000 δρχ. , ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΚ=100.000.000 και ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (Υ)=0 (μηδέν).

Η Λογιστική αξία κάθε μετοχής εκ των 1.000.000 είναι :

$$\frac{(E-Y)=100.000.000}{\text{Μετοχές } 1.000.000} = 100 \text{ δρχ.}$$

Επίσης 100 δρχ. είναι η ονομαστική αξία της μετοχής αλλά και η πραγματική της. Κατώτερο όριο ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής ανώνυμης εταιρείας ο Κ.Ν 2190/20 ορίζει το ποσό των εκατό (100) δραχμών και ανώτατο όριο αυτής το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) δραχμών. (άρθρα 14 § 1 και 30 § 2) και (άρθρο 30 § 2) αντίστοιχα.

ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ ΤΗΣ Α.Ε

ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΗΣ Α.Ε

Αντικείμενο διανομής στην ανώνυμη εταιρεία είναι τα καθαρά κέρδη της χρήσεως. Πρέπει λοιπόν να καθορίσουμε την έννοια τους.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 45 § 1 του Ν 2190/20 <<καθαρά κέρδη της εταιρείας είναι τα προκύπτοντα μετά την αφαίρεση εκ των πραγματοποιηθέντων ακαθάριστων κερδών παντός εξόδου, πάσης ζημιάς, το κατά νόμων αποσβέσεων και παντός άλλου εταιρικού βάρους>>.

Καθαρό κέρδος είναι, λοιπόν από νομική άποψη, η θετική διαφορά μεταξύ πραγματοποιηθέντων (δεδουλευμένων) εσόδων και πραγματοποιηθεισών (δεδουλευμένων) δαπανών και ζημιών.

Το καθαρό κέρδος σε δεδομένη στιγμή, προκύπτει αν από την συνολική αξία των στοιχείων του ενεργητικού αφαιρεθεί η συνολική αξία των στοιχείων του παθητικού, στα οποία περιλαμβάνονται το μετοχικό κεφάλαιο και τα ήδη σχηματισθέντα αποθεματικά. Τότε μόνο υπάρχουν καθαρά κέρδη, όταν το ενεργητικό υπερβαίνει τις υποχρεώσεις της εταιρείας συν το μετοχικό κεφάλαιο και τα αποθεματικά, δηλ. $ΚΕΡΔΟΣ = ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ - (ΠΑΘΗΤΙΚΟ + ΜΕΤ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ + ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΗΔΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ)$. Το καθαρό κέρδος επηρεάζεται, επομένως από τον τρόπο καταρτίσεως του ισολογισμού γι'αυτό ο Ν 2190/20 με ρητές διατάξεις αναγκαστικής εφαρμογής, ορίζει ποια στοιχεία πρέπει να εγγράφονται στο ενεργητικό και ποια στο παθητικό του ισολογισμού και σε ποια αξία καθένα.

Το συνολικό καθαρό κέρδος προκύπτει και από το πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού <<ΑΠΟΤΕΛ'ΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ>>.

Ο λογαριασμός αυτός συνοδεύει πάντοτε τον ισολογισμό και εμφανίζει <<τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και τις πραγματοποιηθείσες ζημιές>> εμφανίζει δηλ. όχι μόνο το συνολικό αποτέλεσμα της χρήσεως, αλλά και την ανάλυση των κερδών και εσόδων και ζημιών και δαπανών.

Τα κέρδη της χρήσεως διακρίνονται : α) σε διανεμόμενα και β) σε μη διανεμόμενα.

Τα διανεμόμενα κέρδη είναι τα κέρδη που διανέμονται από την εταιρεία στους μετόχους, κατόχους ιδρυτικών τίτλων μέλη Διοικ. Συμβουλίου, το προσωπικό της εταιρείας κ.α δηλ. είναι τα κέρδη που εξέρχονται από το νομικό πρόσωπο της εταιρείας. Τα διανεμόμενα κέρδη προέρχονται βασικά από : Α) τα καθαρά κέρδη της χρήσεως, β) το υπόλοιπο κερδών η ζημιών προηγούμενων χρήσεων, γ) τις διαφορές (χρεωστικές ή πιστωτικές) που προκύπτουν από φορολογικό έλεγχο προηγούμενων χρήσεων, δ) τους μη ενσωματωμένους φόρους στο λειτουργικό κόστος, ε) αποθεματικά για τα οποία αποφασίζεται η διάθεσή τους για την κάλυψη ζημιών ή την διανομή μερισμάτων, στ) το φόρο εισοδήματος στα μη διανεμόμενα κέρδη, ζ) τα κέρδη προς διάθεση (ή ζημιές εις νέο).

Μη διανεμόμενα κέρδη είναι εκείνα που δεν διανέμονται , αλλά παρακρατούνται από την εταιρεία με μορφή αποθεματικών ή κερδών σε νέο.

Π Α ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ

Στον όρο διάθεση κερδών περιλαμβάνονται τόσο η διανομή όσο και η αποθεματοποίηση των καθαρών κερδών της χρήσεως.

Για να γίνει διανομή κερδών πρέπει α) να εκκριθούν οι οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως, πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων) καθώς και το πιστοποιητικό ελέγχου από την τακτική γενική συνέλευση.

Η διαδικασία της εγκρίσεως συνοπτικά είναι η εξής :

α) Οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται με φροντίδα και με υποχρέωση από το διοικητικό συμβούλιο.

β) Οι οικονομικές καταστάσεις θεωρούνται :

- 1) από σύμβουλο (διευθύνοντα ή επιλεγμένο ή διαφορετικά από τον ειδικά οριζόμενο από το διοικητικό συμβούλιο.
- 2) από τον έχοντα την γενική διεύθυνση της εταιρείας και
- 3) από το διευθυντή του λογιστηρίου.

Ο Κ.Φ.Σ. (άρθρο 42 παρ. 4) αναφέρει ότι ο λογαριασμός αποτελέσματα χρήσεως καθώς και ο ισολογισμός της επιχείρησης, της οποίας τα ετήσια ακαθάριστα έσοδα υπερβαίνουν τα 80.000.000 δρχ. υπογράφονται από τον προϊστάμενο του λογιστηρίου της, ο οποίος πρέπει να έχει :

- 1) Πτυχίο Ανώτατης Οικονομικής σχολής ή Οικονομικού Τμήματος Ανωτάτης σχολής της ημεδαπής ή πτυχίο του Τμήματος; Δημόσιας Διοικήσεως της Παρείου Ανωτάτης Σχολής Πολιτικών Επιστημών ή πτυχίο της Σχολής Διοικήσεως και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένο πτυχίο αντίστοιχης ισότιμης Ανωτάτης σχολής της αλλοδαπής.
- 2) Πενταετή τουλάχιστον συναφή προϋπηρεσία σε λογιστικο-οικονομικό κλάδο δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα.

γ) Συντάσσεται έκθεση από το διοικητικό συμβούλιο προς την τακτική γενική συνέλευση. Η έκθεση συμφωνεί με το άρθρο 43α παρ. 3 πρέπει να παρέχει σαφή τριμηνιαία εικόνα για την εξέλιξη των εργασιών και για την οικονομική θέση της εταιρείας και για τις δραστηριότητες στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης.0

δ) Οι οικονομικές καταστάσεις ελέγχονται, με ποινή ακυρώσεως της κρίσεως τους από τη γενική συνέλευση, από δύο τουλάχιστον ελεγκτές οι οποίοι συντάσσουν την έκθεσή τους, ή αν πρόκειται για ορκωτούς λογιστές, το <<Πιστοποιητικό ελέγχου>>.

Οι Α.Ε οι οποίες υπερβαίνουν τα όρια της παρ. 6 του άρθρου 424 εκλέγουν ως ελεγκτές τους από ορκωτούς λογιστές του Σώματος Ορκωτών Λογιστών.

ε) Οι οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως, πίνακας παθητικής καταστάσεως αποτελεσμάτων και προσάρτημα) και οι σχετικές εκθέσεις του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών, υποβάλλονται σε δημοσιότητα, η οποία πραγματοποιείται :

1) Με την καταχώρηση, ύστερα από έλεγχο, στο μητρώο ΑΕ που τηρείται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου της Νομαρχίας όπου έχει έδρα της Α.Ε. ~

2) Με τη δημοσίευση των ανωτέρω οικονομικών καταστάσεων (εκτός από το προσάρτημα) στο τεύχος ΑΕ και ΕΠΕ της εφημερίδας της κυβερνήσεως, είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από την συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης.

3) με τη δημοσίευση των ίδιων στοιχείων σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα, από εκείνες που εκδίδονται στην Αθήνα και κυκλοφορούν ευρύτερα σ' όλη τη χώρα.

στ) Αντίγραφα των οικονομικών καταστάσεων, με τις σχετικές εκθέσεις του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών υποβάλλονται από την εταιρεία στο Υπουργείο Εμπορίου είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από την γενική συνέλευση (άρθρο 43β παρ. 3 Ν 2190/20).

ζ) Κάθε μέτοχος, μπορεί να ζητήσει, 10 ημέρες πριν από την γενική συνέλευση, να του δοθούν αντίγραφα των Οικονομικών καταστάσεων.

ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ

Τη διάθεση των καθαρών κερδών της χρήσεως διέπουν αναγκαστικού χαρακτήρα διατάξεις του Ν. 2190/20 και μέσα στα περιθώρια αυτού, διατάξεις του καταστατικού, το οποίο σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρ. 2 του ίδιου νόμου, πρέπει να περιέχει διάταξη <<περί ισολογισμού των διαθέσεων κερδών>>.

α) Τα καθαρά κέρδη της χρήσεως διατίθενται πρωταρχικά για την κάλυψη ζημιών προηγούμενων χρήσεων. Όταν υπάρχει ακάλυπτη ζημιά προγενέστερης χρήσεως, κανένα ποσό από τα κέρδη της χρήσεως δεν είναι δυνατόν να διατεθεί για σχηματισμό αποθεματικών και, κατά μεγαλύτερο λόγο, να διανεμηθεί στους μετόχους, γιατί απλούστατα, μολονότι προέκυψαν κέρδη κατά την συγκεκριμένη χρήση, δεν υπάρχουν καθαρά κέρδη για διάθεση αφού τα κέρδη χρήσεως τα απορρόφησαν οι ζημιές των προγενέστερων χρήσεων. Η διάταξη επίσης του άρθρου 44α παρ. 1 του Ν 2190/1920 ορίζει ότι <<Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε διανομή στους μετόχους εφόσον κατά την ημερομηνία λήξεως της τελευταίας χρήσεως το σύνολο των ίδιων κεφαλαίων της εταιρείας, όπως προσδιορίζεται στο υπόδειγμα ισολογισμού που προβλέπεται από το άρθρο 42 γ είναι η μετά από τη διανομή αυτή, θα γίνει κατώτερο από το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου προσαυξημένου με τα αποθεματικά για τα οποία η διανομή τους απαγορεύεται από το νόμο ή το καταστατικό. Το ποσό αυτό του μετοχικού κεφαλαίου μειώνεται κατά το ποσό που δεν έχει ακόμη κληθεί να καταβληθεί.>>

β) Ακολουθεί η κράτηση για τακτικό αποθεματικό. Το άρθρο 44 του Ν 2190/20 ορίζει ότι << ετησίως αφαιρείται το εικοστόν τουλάχιστον των καθαρών κερδών προς σχηματισμό τακτικού αποθεματικού >>.

Το τακτικό λοιπόν αποθεματικό υπολογίζεται επί των καθαρών κερδών της χρήσεως, δηλαδή επί του ποσού των καθαρών κερδών πριν από την αφαίρεση από αυτά, του φόρου εισοδήματος αλλά μετά την αφαίρεση των ζημιών προηγούμενων χρήσεων. Η κράτηση για σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού παύει να είναι υποχρεωτική μόλις τούτο φθάσε τουλάχιστο το τρίτο του εταιρικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο για την εξίσωση πριν από την διανομή μερίσματος του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού κερδών και ζημιών.

γ) Ακολουθεί η κράτηση για την διανομή στους μετόχους του πρώτου μερίσματος η οποία καθορίζεται κατά δύο τρόπους :

Σε συνάρτηση με το μετοχικό κεφάλαιο. Η κράτηση ανέρχεται σε 6% τουλάχιστον (το καταστατικό μπορεί να ορίζει μεγαλύτερο ποσοστό) επί του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου άρθρο 45 παρ. 2 Ν2190/20.

Σε συνάρτηση με τα καθαρά κέρδη της χρήσεως. Οι ανώνυμες εταιρείες υποχρεούνται να διανέμουν στους μετόχους τους, ποσοστό 35% επί των καθαρών κερδών, μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού, άρθρο 3 παρ. 1 Α.Ν 148/1967 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν 876.1979.

Από τις δύο αυτές διατάξεις υπερισχύει εκείνη που δίνει στη συγκεκριμένη περίπτωση, το μεγαλύτερο ποσό μερίσματος.

Η διάταξη αυτή του άρθρου 3 του Α.Ν 148/67 δεν εφαρμόζεται αν η γενική συνέλευση των μετόχων με πλειοψηφία τουλάχιστον 80% του καταβλημένου κεφαλαίου αποφασίζει τούτο. Στην περίπτωση αυτή το μη διανεμόμενο μέρισμα κεφαλοποιείται και εκδίδονται νέες μετοχές που παραδίδονται στους δικαιούχους μετόχους. Επίσης η διάταξη του άρθρου 3 του Α.Ν 148/67 περί υποχρεωτικής διανομής στους μετόχους ποσοστού κερδών 35% τουλάχιστον δεν εφαρμόζεται ούτε υπάρχει υποχρέωση κεφαλοποίησης, εάν η γενική συνέλευση με πλειοψηφία τουλάχιστον 95% αποφασίζει έτσι.

δ) Αν υπάρξει υπόλοιπο κερδών αυτό διατίθεται κατά τους ορισμούς του καταστατικού.

Από την παραπάνω διατύπωση της περίπτωσης (γ) προκύπτει το συμπέρασμα ότι μόνο το καταστατικό μπορεί να ορίζει πως θα διατίθεται το υπόλοιπο των ετησίων καθαρών κερδών της εταιρείας, μετά τις υποχρεωτικές κρατήσεις για τακτικό αποθεματικό και πρώτο μέρισμα. Γι'αυτό σκόπιμο είναι να υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό της εταιρείας.

Ωστόσο η νομολογία, δέχεται ότι η γενική συνέλευση των μετόχων μπορεί να αποφασιστεί ομόφωνα όπως το σύνολο των κερδών της χρήσεως (μετά τη αφαίρεση, πάντως, της κρατήσεως, για το τακτικό αποθεματικό) χρησιμοποιηθεί προς αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου (γνωμοδότηση 928/68 Ν.Σ. Κρ. στην Ε.Ε.Δ. 1968, σελ 465 απόφ. 70205/68 Υπ. Εμπορίου, αποφ. 3878/75 Φορ. Εφετείου Αθηνών).

Συμπερασματικά η γενική συνέλευση των μετόχων, όταν παριστάτε η εκπροσωπείται το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου, μπορεί να αποφασίσει ακόμη και τη μη διανομή του πρώτου μερίσματος με σκοπό την χρησιμοποίηση του για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, επειδή αυτό δεν θίγει τα συμφέροντα των δανειστών της εταιρείας, αλλά μάλλον τα διασφαλίζει καλύτερα. Η απόφαση όμως πρέπει να είναι ομόφωνη. Σε καμιά περίπτωση η γενική συνέλευση δεν μπορεί να αποφασίσει μη διανομή κερδών στους μετόχους για τις επόμενες χρήσεις.

Η έκτακτη γενική συνέλευση δεν μπορεί να αποφασίσει για διανομή στους μετόχους έκτακτου αποθεματικού προηγούμενων χρήσεων, εφόσον η διανομή αυτή συνεπάγεται τροποποίηση του ισολογισμού, που έχει εγκριθεί και οριστικοποιηθεί από την τακτική γενική συνέλευση.

Σύμφωνα με το άρθρο 44 που προστέθηκε στον Κ.Ν 2190/20 με το άρθρο 37 του Π.Δ 409/86 δεν επιτρέπεται να γίνει οποιαδήποτε διανομή κερδών στους μετόχους εφόσον κατά την ημερομηνία λήξεως της τελευταίας χρήσεως, το σύνολο των ίδιων κεφαλαίων της εταιρείας, όπως αυτά προσδιορίζονται από το υπόδειγμα του ισολογισμού, είναι η θα γίνει μετά την διανομή, κατώτερο από το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου προσαυξημένου με τα αποθεματικά εκείνα των οποίων η διανομή απαγορεύεται από τον νόμο ή το καταστατικό.

π.χ

Εστω ότι μια Α.Ε εμφανίζει στον ισολογισμό της την ακόλουθη εικόνα :

A. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

I Κατεβλημένο κεφάλαιο		8.000.000	
------------------------	--	-----------	--

IV ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

41.02 Τακτικό	1.000.000		
41.04 Ειδικό για κάλυψη ζημιών	1.500.000	2.500.000	

V. Αποτελέσματα εις νέον

42.00 Κέρδη χρήσεως	500.000		
42.02 Υπολ. ζημιών προηγ. χρήσεως	-3.500.000	-3.000.000	
			7.500.000

7. ΥΠΟΒΟΛΗ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ

Με την διάταξη του άρθρου 22 του Ν.820/1978, όπως αυτή ισχύει μετά την αντικατάσταση του από το άρθρο 18 του Ν. 876/1979 ορίζεται ότι οι κομιστές αυτόνομων μετοχών, μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο, υποχρεούνται κατά την εξαργύρωση των μερισματαποδείξεων σε υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του Ν.Δ 105/1969 ότι είναι κύριοι ή επικαρπωτές των μετόχων, ανεξάρτητα αν η εξόφληση γίνει με μετρητά ή με πίστωση των ατομικών λογαριασμών των μετοχών (Υπ. Οικ. Σ.4377/πολ. 195/79 στο ΛΟΓΙΣΤΗ 1979, σελ. 1178).

9. ΔΙΑΝΟΜΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ

Η διανομή προσωρινού μερίσματος ή ποσοστών επιτρέπεται μόνον εφόσον είκοσι τουλάχιστον μέρες πριν δημοσιευθεί σε μία ημερήσια εφημερίδα των Αθηνών και στην εφημερίδα της κυβερνήσεως λογιστική κατάσταση περί εταιρικής περιουσίας. Η κατάσταση αυτή υποβάλλεται και στην εποπτεύουσα αρχή.

Τα διανεμόμενα κέρδη με τον τρόπο από δεν μπορούν να υπερβούν το ήμισυ των αναφερομένων στη λογιστική κατάσταση καθαρών κερδών (άρθρο 46 Κ.Ν 2190/20). Γίνεται αντιληπτό, ότι η λογιστική κατάσταση περί της οποίας μιλάει ο νόμος είναι ένας προσωρινός (εσολογιστικός) ισολογισμός.

10. ΔΙΑΝΟΜΗ ΕΙΚΟΝΙΚΩΝ ΚΕΡΔΩΝ

Σαν εικονικά κέρδη χαρακτηρίζει ο νόμος κάθε ποσό που διανέμεται στους μετόχους κατά παράβαση των άρθρων 44α,45 και 46. Τυχόν τέτοια ποσά, που διανεμήθηκαν στους μετόχους, επιστρέφονται από αυτούς που τα εισέπραξαν, εάν η εταιρεία αποδείξει ότι οι μέτοχοι γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν ότι οι διανομές που έγιναν σε αυτούς δεν ήταν σύντομες.

11. Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΗΣ Α.Ε

Τα καθαρά κέρδη μιας χρήσεως της Α.Ε, που αποτελούν το φορολογητέο εισόδημα, βρίσκονται ως εξής :

Από το σύνολο των πάσης πηγής ακαθάριστων εσόδων της Α.Ε εκπίπτουν οι δαπάνες εκείνες, που ο νόμος περιοριστικής αναφέρει και το υπόλοιπο αποτελεί το φορολογητέο καθαρό εισόδημα ή τα φορολογητέα καθαρά κέρδη της χρήσεως.

Πιο αναλυτικά, το άρθρο 8 του Ν.Δ 3843/58 ορίζει ότι ως ακαθάριστα έσοδα της Α.Ε θεωρούνται :

α) Το τίμημα των οριστικών πωλήσεων και οι αμοιβές από Παρ. Υπηρεσιών.

β) Τα λοιπά εισοδήματα που μια ΑΕ μπορεί να έχει από οικοδομές, από εκμίσθωση γαιών , από κινητές αξίες, από συμμετοχή σε άλλες εμπορικές, γεωργικές κ.λ.π. επιχειρήσεις, καθώς και κάθε άλλο εισόδημα από οποιαδήποτε πηγή.

Γίνεται αντιληπτό από τα παραπάνω, ότι ο νόμος με την περίπτωση (α) υπονοεί τα εισοδήματα από το κύριο αντικείμενο εργασιών ενώ με την περίπτωση (β) όλα τα εξ' άλλων πηγών εισοδήματος τακτικά ή ευκαιριακά.

Από τα ακαθάριστα έσοδα εκπίπτουν οι δαπάνες αποκτήσεως του εισοδήματος, όπως τις προσδιορίζει το άρθρο 35 του Ν.Δ 3323/55.

12 ΚΕΡΔΗ ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΕ.

Από τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις προβλέπονται δύο περιπτώσεις διανομή μέρους των ετησίων καθαρών κερδών των Α.Ε στο προσωπικό τους :

α) Κέρδη διανεμόμενα στο προσωπικό βάσει του άρθρου 9 του Ν.1473/84. Όλες γενικά, οι ημεδαπές Α.Ε έχουν τη δυνατότητα να διανείμουν στο προσωπικό τους ένα μέρος των ετησίων καθαρών κερδών τους. Με τις υπουργικές αποφάσεις έχει καθοριστεί μέχρι πιο ποσοστό (αρχικά 10% και κατόπιν 15%) από τα ετήσια καθαρά κέρδη μπορούσε να διανεμηθεί στο προσωπικό και , επίσης ότι το ποσό των διανεμόμενων κερδών για κάθε εργαζόμενο έπρεπε να ανέρχεται μέχρι 25% των ετησίων αποδοχών του. Με τον τρόπο αυτό το διανεμόμενο πόσο των καθαρών κερδών της ΑΕ εκπίπτουν από το σύνολο των κερδών και δεν φορολογούνται στο όνομα της εταιρείας.

β) Χορήγηση μετοχών στο προσωπικό βάσει του άρθρου 18 του Ν.1731/87. Οι ημεδαπές βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές και λατομικές ΑΕ μπορούν να διανέμουν σε κάθε διαχειριστική χρήση, με απόφαση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων, μέρος των ετησίων καθαρών κερδών, με τη μορφή μετόχων τους, στο εργατουπαλληλικό προσωπικό τους. Οι χορηγούμενες μετοχές τους, του εργαζομένου θα προέρχονται από αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Το ποσό των κερδών που διανέμεται στο προσωπικό με το τρόπο αυτό, δεν φορολογείται στο όνομα της εταιρείας και απ'την προαναφερθείσα διάταξη προβλέπονταν απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος και για τους λαμβάνοντες εργαζόμενους.

Μετά το Ν. 2065/92 οι φοροαπαλλαγές αυτές καταργήθηκαν άρθρο 43§5. Και με βάση την §1 του άρθρου 10 του Ν.Δ 3843/55 (όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16§6 του Ν.2065/92) το σύνολο των φορολογητέων κερδών της ΑΕ φορολογείται στο όνομα του νομικού προσώπου με συντελεστή 35%. Συνεπώς τα διανεμόμενα στο προσωπικό της Α.Ε κέρδη είναι καθαρά, όπως συμβαίνει με τα μερίσματα και τις αμοιβές των μελών του Διοικ. Συμβουλίου.

Απαλλαγή από ασφαλιστικές εισφορές. Στην αρχή τα διανεμόμενα στο προσωπικό κέρδη θεωρήθηκαν αποδοχές μισθωτών και κρίθηκε ότι έπρεπε να υπόκεινται σε εισφορές υπέρ των ασφαλιστικών οργανισμών. Όμως με ρητές διατάξεις του άρθρου 43 του Ν.1892/90, ορίστηκε ότι τόσο τα εισοδήματα των εργαζομένων από διανομή κερδών Α.Ε όσο και εκείνα από χορήγηση μετοχών δεν υπόκεινται σε ασφαλιστικές εισφορές.

Παράδειγμα 1ο

Εστω ότι ΑΕ ΑΛΦΔ πραγματοποίησε βάση ισολογισμού καθαρά κέρδη 300.000.000 δρχ. κατά την διαχειριστική περίοδο 1/1/92 έως 31/12/92, τα οποία με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος οικ. έτους 1993 αναμορφώνονται σε 335.000.000 δρχ. με την προσθήκη λογιστικών διαφορών 35.000.000 δρχ. στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και δαπάνες που αφορούν τα αφορολόγητα έσοδα και τα έσοδα τα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο.

Μεταξύ των μερισμάτων της εταιρείας συμπεριλαμβάνονται και τόκοι από έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου ύψους 20.000.000 δρχ. καθώς και τόκοι από καταθέσεις σε ημεδαπή τράπεζα ύψους 15.000.000 δρχ. (μικτό ποσό, πριν την αφαίρεση του παρακρατηθέντος φόρου 10% επί των τόκων.

Λύση

α) Πρώτη Περίπτωση

Το Δ.Σ που συνέρχεται 2/3/93 προτείνει προς τη Γ.Σ των μετόχων από τα κέρδη που απομένουν μετά την αφαίρεση της κράτησης για τακτικό αποθεματικό που προβλέπει το άρθρο 44α του Κ.Ν 2190/1920 να μην διανεμηθεί κανένα ποσό στους μετόχους, στα μέλη του Δ.Σ κ.τ.λ.

Ο προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών της εταιρείας θα γίνει ως εξής :

Καθαρά κέρδη βάση Ισολογισμού	δρχ.	300.000.000
Πλέον Δηλωθείσες λογιστικές διαφορές	δρχ.	<u>35.000.000</u>
Δηλωθέντα καθαρά κέρδη	δρχ.	335.000.000
Μείον Αφορολόγητα έσοδα		-20.000.000
Μείον Έσοδα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο	δρχ.	<u>-15.000.000</u>
Φορολογητέα Κέρδη Ν.Π	δρχ.	300.000.000

Ωφειλόμενος Φόρος 105.000.000 δρχ. (300.000.000 X 35%)

Στην περίπτωση αυτή η εταιρεία θα φορολογηθεί για το συνολικό ποσό των φορολογηθέντων κερδών που προκύπτουν, ενώ τα ποσά των αφορολόγητων εσόδων και των φορολογηθέντων κατά ειδικό τρόπο θα εμφανιστούν στον ισολογισμό σε ιδιαίτερους λογαριασμούς αποθεματικών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση του υπουργού Οικονομικών, η οποία θα εκδοθεί κατά εξουσιοδότηση της παρ. 8 του άρθρου 8α του Ν.Δ 3843/1958.

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα ο πίνακας διάθεση των κερδών θα έχει ως εξής :

Καθαρά κέρδη βάση ισολογισμού	δρχ.	300.000.000
Μείον φόρος εισοδήματος	δρχ.	<u>105.000.000</u>
Υπόλοιπο κερδών		<u>195.000.000</u>
Διάθεση κερδών	δρχ.	9.750.000
Τακτικό αποθεματικό ειδ. διατ. νόμου	δρχ.	35.000.000
α) Αφορολόγητο αποθεματικό	δρχ.	20.000.000
β) Αποθεματικό φορολογηθέν κατά ειδικότερο	δρχ.	15.000.000
Υπόλοιπο κερδών εκ νέο	δρχ.	<u>152.250.000</u>
	δρχ.	195.000.000

Διευκρινίζεται ότι ο σχηματισμός του τακτικού αποθεματικών έγινε επί του υπόλοιπου των κερδών που απομένουν μετά την αφαίρεση του, αναλογούνται φόροι εισοδήματος (195.000.000 X 5%) καθόσον σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 45 του Ν. 2190/1920 προκειμένου να υπολογισθούν τα κέρδη που θα ληφθούν ως βάση υπολογισμού του τακτικού αποθεματικού, λαμβάνονται τα κέρδη που απομένουν μετά την αφαίρεση κάθε άλλου εταιρικού βάρους και συνεπώς και του φόρου εισοδήματος, αφού με τις νέες διατάξεις της φορολογίας της Α.Ε ο φόρος εισοδήματος που επιβάλλεται στο συνολικό ποσό των κερδών της εταιρείας βαρύνει το νομικό πρόσωπο και τυχόν διανεμόμενα λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος.

β) Δεύτερη - Περίπτωση

Το Δ.Σ που συνέρχεται στις 2/3/93 προτείνει τα καθαρά κέρδη της χρήσης να διατεθούν ως εξής :

- α. Για τακτικό αποθεματικό.
 - β. Για μερίσματα στους μετόχους 110.000.000 δρχ.
 - γ. Για αμοιβές και ποσοστά μελών Δ.Σ 7.000.000 δρχ.
 - δ. Για αμοιβές εκτός στους Διε/ντές 3.000.000 δρχ.
- Το υπόλοιπο των κερδών να παραμείνει αδιανέμητο.

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα ο υπολογισμός των φορολογητέων κερδών θα γίνει ως εξής :

Καθαρά κέρδη βάσει ισολογισμού	δρχ.	300.000.000	
Πλέον Δηλωθείσες Λογιστικές διαφορές	δρχ.	<u>35.000.000</u>	
Δηλωθέντα καθαρά κέρδη	δρχ.	335.000.000	
- Μείον :			
α. Εσοδα αφορολόγητα	δρχ.	20.000.000	
β. Εσοδα φορολογηθέντα με ειδικό τρόπο	δρχ.	<u>15.000.000</u>	<u>- 35.000.000</u>
Καθαρά κέρδη (Α)			300.000.000

Περαιτέρω, επειδή η εταιρεία πραγματοποίησε και έσοδα αφορολόγητα (τόκοι εντόκων γραμματίων του Δημοσίου) και φορολογηθεί κατά ειδικό τρόπο (τόκοι καταθέσεων) και παράλληλη προβαίνει σε διανομή κερδών 120.000.000 δρχ. στα φορολογητέα κέρδη των 300.000.000 δρχ. πρέπει να προστεθεί και το μέρος των πιο πάνω εισοδημάτων που αναλογούν στα διανεμόμενα κέρδη, με την ανάληψη του εξευρισκωμένου αυτού ποσού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου.

Με βάση τα παραπάνω και δεδομένου ότι ο συντελεστής φορολογίας είναι 35% έχουμε :

ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ
ΣΤΑ ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΚΕΡΔΗ

α. 120.000.000 X 20.000.000/300.000.000	=	δρχ. 8.000.000
β. Πλέον του αναλογούντος φόρου(8.000.000X35%)/65	=	-"- 4.037.692
ΣΥΝΟΛΟ (Β)	=	-"- 12.307.692

ΕΣΟΔΑ ΦΟΡΟΛΟΓΗΘΕΝΤΑ ΚΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟ ΤΡΟΠΟ
ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ ΣΤΑ ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΚΕΡΔΗ

α. 120.000.000 X 150.000.000 / 300.000.000	=	δρχ. 6.000.000
β. Πλέον του αναλογούντα φόρου (6.000.000 X 35)/ 65	=	-"- 3.230.000
ΣΥΝΟΛΟ (Γ)	=	-"- 9.230.769

ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΚΕΡΔΗ

(Α+Β+Γ) 321.5389.461 δρχ. (Δ)
(300.000.000 + 12.307.692 + 9.230.769)

Παράδειγμα 2ο

Εστω Α.Ε "ΒΛΑΣΗ" πραγματοποίησε κατά την διαχειριστική περίοδο από 1/1/93 έως 21/12/93 καθαρά κέρδη, βάση ισολογισμού 56.000.000 δρχ. Μεταξύ των κερδών αυτών περιλαμβάνονται και μερίσματα από συμμετοχή σε άλλες ΑΕ ύψους 5.000.000 δρχ. και τόκοι από έντοκα γραμμάτια Δημοσίου ύψους 4.000.000 δρχ.

Από τα ανώτερα κέρδη διανέμονται για μερίσματα και αμοιβές μελών Δ.Σ 21.000.000 δρχ. συνολικά. Επίσης με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματα οικον. έτους 6.000.000 δρχ.

Λύση

Με βάση τα δεδομένα αυτά, τα φορολογητέα κέρδη της εταιρείας προσδιορίζονται ως εξής :

Καθαρά κέρδη βάσει Ισολογισμού	δρχ.	56.000.000
Πλέον δηλωθείσες λογιστικές διαφορές	δρχ.	<u>6.000.000</u>
Δηλωθέντα καθαρά κέρδη	δρχ.	62.000.000

Μείον :

α. Εσοδα από μερίσματα	δρχ.	5.000.000	
β. Εσοδα αφορολόγητα	δρχ.	<u>4.000.000</u>	<u>9.000.000</u>
Καθαρά κέρδη	δρχ.		<u>53.000.000</u>

**ΕΣΟΔΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ
ΣΤΑ ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΚΕΡΔΗ**

α. $21.000.000 \times 4.000.000 / 56.000.000 =$	δρχ.	1.500.000
β. Πλέον του αναλογούντος φόρου ($1.500.000 \times 35/65$)	= δρχ.	<u>807.692</u>
ΣΥΝΟΛΟ		<u>2.307.692</u>

ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΚΕΡΔΗ : $(53.000.000 + 2.307.692) =$ 55.307.692

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ Α.Ε

Εστω ότι η ανώνυμη βιομηχανική εταιρεία "ΗΛΙΟΣ" με μετοχικό κεφάλαιο 30.000.000 δρχ. διαιρεμένο σε 30.000 μετοχές των 1.00 δρχ. η κάθε μία (εισαγμένες στο χρηματιστήριο) πραγματοποίησε στο τέλος της χρήσης 1990 κέρδη 10.000.000.

Το καταστατικό της Α.Ε ορίζει τη διανομή των κερδών ως εξής :

- α) Κράτηση νόμιμου ποσού για τακτικό αποθεματικό
 - β) Διανομή Πρώτου μερίσματος
 - γ) Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου 1.000.000
 - δ) Διανομή πρόσθετου μερίσματος 10% επί του Μ.Κ.
 - ε) Το υπόλοιπο να διαθέτει για σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού.
- Τα αδιανεμήτα κέρδη φορολογούνται με συντελεστή 40%.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ	ΜΗ ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ	ΣΥΝΟΛΟ
	(1) 500.000	500.000
(2) 3.325.000		3.325.000
1.000.000		1.000.000
(4) 3.000.000		3.000.000
	(5) 1.070.000	1.070.000
	(6) 1.105.000	1.105.000
(7)	-----	-----
7.325.000	2.675.000	10.000.000

1. Τακτικό αποθεματικό 10.000.000 X 5%.
2. Πρώτο μέρισμα κεφ.30.000.000 X 6%=1.800.000.
κέρδη (10.000.000 - 500.000) X 35%=3.325.000
3. Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου.
4. Δεύτερο μέρισμα 30.000.000 X 10 %
5. Φόρος εισοδήματος (10.000.000 - 7.325.000) X 40%
6. Έκτακτο αποθεματικό 10.000.000 - (1.570.000+7.325.000)=1.105.000
7. Υπόλοιπο εις νέο.

Λογιστικές εγγραφές
Αποτελέσματα χρήσεως

86 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ		10.000.000	
86.99 Καθαρά αποτελέσματα χρήσης			
86.99.00 Καθαρά αποτελέσματα χρήσης 1990	10.000.000		
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ			10.000.000
88.99 Κέρδη προς διάθεση			
88.99.00 Κέρδη προς διάθεση 1990	10.000.000		
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		1.070.000	
88.99 Κέρδη προς διάθεση			
88.99.00 Κέρδη προς διάθεση 1990	1.070.000		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ - ΤΕΛΗ			1.070.000
54.07 Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών			
54.07.00 Φόρος εισοδ. φορολ. κερδ. 1990	1.070.000		
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		8.930.000	
88.99 Κέρδη προς διάθεση			
88.99.00 Κέρδη προς διάθεση 1990	8.930.000		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ			1.605.000
41.02 Τακτικό αποθεματικό			
41.02.00 Τακτικό αποθεματικό	500.000		
41.05 Εκτακτο αποθεματικό			
41.05.00 Εκτακτο αποθεματικό	1.105.000		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			6.325.000
53.01 Μερισίματα πληρωτέα			
53.01.00 Μερισμ. μετοχών εισαγμ.	6.325.000		
53.08 Δικαιούχοι αμοιβών			1.000.000
53.08.01 Αμοιβές από ποσοστά μελών διοικητικού συμβουλίου	1.000.000		

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΕΡΔΩΝ Α.Ε

Εστω ότι η Α.Ε “ΑΣΤΗΡ” με μετοχικό κεφάλαιο 100.000.000 δρχ. διαιρεμένο σε 100.000 μετοχές των 1.000 δρχ. η κάθε μία (εισαγμένες στο χρηματιστήριο) πραγματοποίησε κέρδη προς διανομή 20.000.000 και η διάθεση τους γίνεται ως εξής :

- α. Κράτηση 5.000.000 για κάλυψη ζημιάς προηγούμενης χρήσης.
- β. Κράτηση νομίμου ποσού για τακτικό αποθεματικό.
- γ. Κράτηση ποσού για μέρισμα μετόχων.
- δ. Στους κατόχους ιδρυτικών τίτλων θα διαθέτει 10% μετά την αφαίρεση των ανωτέρω.

ε. Στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου θα μεταβληθεί ποσό 500.000 δρχ.

στ. Από το υπόλοιπο των κερδών μετά την αφαίρεση και του φόρου εισοδήματος γίνεται κράτηση 30% για έκτακτο αποθεματικό.

η. Το υπόλοιπο παραμένει για τη νέα χρήση υπόλοιπο σε νέο.

Να συνταχθεί ο πίνακας διάθεσης κερδών της Α.Ε λαμβανομένης υπόψη ότι ο συντελεστής φορολογίας αδιανέμητων κερδών είναι 35%.

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	2.686.250	
88.99 Κέρδη προς διάθεση		
88.99.00 Κέρδη προς διάθεση 1990	2.686.250	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ - ΤΕΛΗ		2.686.250
54.07 Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών		
54.07.00 Φόρος εισοδ. φορολ. κερδ. 1990	2.686.250	

Φόρος εισοδήματος

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	12.313.750	
88.99 Κέρδη προς διάθεση		
88.99.00 Κέρδη προς διάθεση 1990.	12.313.750	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		2.021.625
41.02 Τακτικό αποθεματικό		
41.02.00 Τακτ. αποθ. από κέρδη 1990	750.000	
41.05 Εκτακτα αποθεματικά		
41.05.00 Μερισμ. πληρωτέα από κέρδη	1.271.625	
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		7.325.000
53.01 Μερίσματα πληρωτέα		
53.01.00 Μερίσματα μετόχων	6.000.000	
53.01.08 Μερίσματα ιδρυτικών τίτλων	825.000	
53.08 Δικαιούχοι αμοιβών		
53.08.01 Αμ. ποσοστά μελών διοικ. συμβουλίου	500.000	
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ		2.967.125
42.00 Υπόλοιπο κερδών εις νέο		
42.00.00 Υπόλοιπο εις νέο	2.967.125	

ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Παράδειγμα διανομής κερδών ανώνυμης εταιρίας

Το διοικητικό συμβούλιο της εμπορικής ανώνυμης εταιρείας <<ΑΛΦΑ>> συνεδρίασε στις 3 Μαΐου 1993, με θέματα :

α) Εγκριση ισολογισμού 31.12.1992 και λογαριασμού <<αποτελέσματα χρήσεως >> 1.1.1992 - 31.12.1992.

β) Πρόταση διανομής κερδών δρχ. 20.000.000 της χρήσεως 1.1.1992 - 31.12.1992.

γ) Καθορισμός προσώπων τα οποία θα υπογράψουν τον άνω ισολογισμό.

δ) Δημοσίευση του άνω ισολογισμού σε μια πολιτική και μια οικονομική εφημερίδα, καθώς και στο φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (Δελτίο Α.Ε. και Ε.Π.Ε.).

ε) Πρόσκληση των μετόχων σε τακτική γενική συνέλευση.

Το Δ.Σ της εταιρίας, μετά από διαλογική συζήτηση, αποφάσισε όπως τα κέρδη της χρήσεως 1.1.1992 - 31.12.1992, δρχ. 20.000.000, διανεμηθούν ως εξής :

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Καθαρά κέρδη χρήσεως	δρχ. 20.000.000
Μείον : Φόρος εισοδήματος	δρχ. <u>(7.280.000)</u>
Κέρδη προς διάθεση	δρχ. <u>12.720.000</u>

Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής :

- Σε Τακτικό Αποθεματικό	δρχ. 636.000
- Σε πρώτο μέρος	δρχ. 4.229.400
- Σε διανεμόμενα κέρδη στα μέλη του Δ.Σ	δρχ. 300.000
- Σε διανεμόμενα κέρδη στους Διευθυντές	δρχ. 300.000
- Σε διανεμόμενα κέρδη στο προσωπικό	δρχ. 1.770.000
- Σε έκτακτο αποθεματικό	δρχ. <u>5.484.600</u>
Σύνολο	δρχ. <u>12.720.000</u>

1. Υπολογισμός στοιχείων <<Πίνακα διαθέσεως Αποτελεσμάτων>>

Για την άνω διανομή, το Δ.Σ έλαβε υπόψη του τα παρακάτω στοιχεία :

α. Για το φόρο εισοδήματος

Η ανώνυμη εταιρία πρέπει να υπολογίσει το φόρο εισοδήματος (Υπ. Εθνικής Οικονομίας 1353/γν57/1990, Λογιστής 1992, σελ. 901).

Ο φορολογικός νόμος επιβάλλει όπως τα διανεμόμενα κέρδη λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος (άρθρο 4, παρ. 1, περ. α', Ν.Δ. 3843/1958, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 2065/1992).

Ο φόρος υπολογίζεται στο συνολικό φορολογητέο εισόδημα της ανώνυμης εταιρείας με συντελεστή 35% (άρθρο 10 Ν.Δ. 3843/1958, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 2065/1992).

Υπολογισμός φόρου εισοδήματος :

Καθαρά κέρδη χρήσεως (προ φόρου)	δρχ. 20.000.000
Πλέον : Εξοδα τα οποία δεν αναγνωρίζονται ως φορολογικός εκπιπτόμενα ή λογιστικές διαφορές	δρχ. <u>800.000</u>
Συνολικό φορολογητέο εισόδημα της ανώνυμης εταιρίας	δρχ. <u>20.800.000</u>
Αναλογών φόρος (20.800.000 X 35%)	δρχ. <u>(7.280.000)</u>

Σημειώνεται ότι η καταβολή του άνω φόρου εισοδήματος επέρχεται εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης για τα διανεμόμενα κέρδη. Δηλαδή, οι ανώνυμες εταιρίες που διανέμουν κέρδη με την μορφή μερισμάτων, προμερισμάτων, αμοιβών και ποσοστών εκτός μισθού στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και στους διευθυντές καθώς και αμοιβών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό, δεν προβαίνουν σε παρακράτηση φόρου, επειδή τα εισοδήματα αυτά φορολογούνται στο όνομα του νομικού προσώπου (άρθρο 29, παρ. 1, Ν.Δ. 3323/1955 και άρθρο 15 παρ. 1 Ν.Δ. 3843/1958, όπως τροποποιημένα από το Ν. 2065/1992 ισχύουν).

β) Για το σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού :

Το άρθρο 44 του Ν. 2190/1920, σύμφωνα με το οποίο η ανώνυμη εταιρία είναι υποχρεωμένη να αφαιρεί κάθε χρόνο το 5% των καθαρών κερδών, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η υποχρέωση αυτή, παύει να είναι υποχρεωτική όταν το ύψος του σχηματισμένου τακτικού αποθεματικού φθάσει στο 1/3 του εταιρικού

κεφαλαίου. Το ύψος του σχηματισμένου τακτικού αποθεματικού μέχρι την 31.12.1991 ανείρχετο στο ποσό των δρχ. 20.000.000, ενώ το ονομαστικό κεφάλαιο (καταβλημένο και μη) είναι στις 31.12.1992 δρχ. 90.000.000 .

Συνεπώς η ανώνυμη εταιρία, πρέπει να σχηματίσει :

<<Τακτικό αποθεματικό>> (90.000.000 : 3=)	δρχ. 30.000.000
Μείον : Τακτικό αποθεματικό που σχημάτισε :	
α) μέχρι 31.12.1991	δρχ. 20.000.000
β) στις 31.12.1992	δρχ. <u>636.000</u>
Υπόλοιπο <<Τακτικού Αποθεματικού>> για σχηματισμό	
από τα κέρδη των επομένων χρήσεων	δρχ. (9.364.000)

Η κράτηση δρχ. 636.000 για <<Τακτικό Αποθεματικό>>, υπολογίστηκε ως εξής :

Καθαρά κέρδη χρήσεως (1.1.1992 - 31.12.1992) προ φόρων	δρχ. 20.000.000
Μείον : Φόρος εισοδήματος	δρχ. <u>(7.280.000)</u>
Κέρδη προς διάθεση	δρχ. 12.720.000
Επί : Ποσοστό κράτησης για <<Τακτικό Αποθεματικό>>	<u>(X) 5%</u>
Κράτηση για << Τακτικό Αποθεματικό>> από τα κέρδη της χρήσεως 1.1.1992 - 31.12.1992	δρχ. 636.000

Για τη διανομή του πρώτου μερίσματος

- Το άρθρο 3 του Α.Ν. 148/1967, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 867/1979, βάσει του οποίου οι ανώνυμες εταιρείες είναι υποχρεωμένες να διανέμουν στους μετόχους των τουλάχιστον το 35% των καθαρών κερδών, μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού, εφόσον το ποσό που προκύπτει προς διανομή είναι μεγαλύτερο από το πρώτο μέρισμα, το οποίο βάσει των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 45 του Ν. 2190/1920 υποχρεούται να διανεμίει η ανώνυμη εταιρία και που ανέρχεται σε ποσοστό 6% επί του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου (Εγκύκλιος Υπ. Οικονομικών 21/1980, Λογιστής 1980, σελ. 778).

- Το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο, είναι στις
31.12.1992 δρχ. 70.000.000

- Μέρισμα που πρέπει να διανεμηθεί στους μετόχους :

α) Βάσει του άρθρου 45 παρ. 2 του Ν. 2190/1920 :

Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο δρχ. 70.000.000

Επί : Ποσοστό άρθρου 45 Ν. 2190/1920 (X) 6%

Μέρισμα (άρθρου 45 Ν. 2190/1920) δρχ. 4.200.000

β) Βάσει του άρθρου 1 του Ν. 867/1979 :

Καθαρά κέρδη χρήσεως (1.1.1992 -31.12.1992) προ φόρων δρχ. 20.000.000

Μείον : Φόρος εισοδήματος δρχ. (7.280.000)

Μείον : Κράτηση για << Τακτικό αποθεματικό>> δρχ. (636.000)

Καθαρά κέρδη για τον υπολογισμό του πρώτου μερίσματος δρχ. 12.084.000

Επί : Ποσοστό άρθρου 1 Ν. 876/1979 (X) 35%

Μέρισμα (άρθρου 1 Ν. 876/1979) δρχ. 4.229.400

Επομένως η Α.Ε, πρέπει να διανείμει στους μετόχους το μέρισμα δρχ. 4.229.400 που προκύπτει βάσει των διατάξεων του άρθρου 1 του Ν. 876/1979.

Τα μερίσματα πρέπει να καταβληθούν στους μετόχους μέσα σε δύο μήνες από την απόφαση της τακτικής γενικής συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (άρθρο 44α, παρ. 2 Ν. 2190/1920).

Κρατήσεις :

Φόρου : Από τα άνω μερίσματα δεν θα γίνει καμία παρακράτηση φόρου, επειδή με την καταβολή του φόρου εισοδήματος δρχ. 7.280.000 έρχεται εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης για τα μερίσματα (άρθρο 15, παρ. 1 Ν.Δ. 3843/1958).

Χαρτόσημο : Η εξόφληση μερισμάτων απαλλάσσεται των τελών χαρτόσημου (άρθρου 11, παρ. 4 στ., Α.Ν. 148/1967. Επίσης Υπ. Οικονομικών Κ. 834/Πολ. 14/1968 και 59/1970 <<Φορολογία Χαρτόσημου>> Π.Ρέππα, Αθήνα 1991, σελ. 271).

γ) Για τα ποσοστά των κερδών στα μέλη του Δ.Σ.

Το καταστατικό της εταιρίας δεν προσδιορίζει ποσοστό επί των κερδών που πρέπει να λάβουν τα μέλη του Δ.Σ. Γι'αυτό, το Δ.Σ στην πρότασή του προς τη γενική συνέλευση των μετόχων για την διανομή των κερδών δρχ. 20.000.000 της χρήσεως 1.1.1992 - 31.12.1992, προτείνει όπως καθένα από τα τρία μέλη του Δ.Σ λάβει δρχ. 100.000, ως ποσοστό στα κέρδη της κλειόμενης χρήσεως.

Κρατήσεις :

Φόρου : Για τους ίδιους λόγους που αναφέρουμε στα μερίσματα, δεν θα γίνει παρακράτηση φόρου.

Χαρτοσήμου : Τα διανεμόμενα κέρδη στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου θα χαρτοσημανθούν με τέλος 1,2 %. Το αναλογούν χαρτόσημο ($300.000 \times 1,2\%$) δρχ. 3.600 πρέπει να αποδοθεί στη Δ.Ο.Υ. μέχρι 30.8.1993.

δ) Για τα ποσοστά των κερδών των διευθυντών :

Το καταστατικό της εταιρίας δεν αναφέρει ποσοστό επί των κερδών που πρέπει να λάβουν οι διευθυντές. Γι'αυτό το Δ.Σ., στην πρότασή του προς τη γενική συνέλευση των μετόχων για την διανομή των κερδών δρχ. 20.000.000 της χρήσεως 1.1.1992 - 31.12.1992, προτείνει όπως στους δύο διευθυντές της εταιρείας (Πωλήσεων και Οικονομικού), δοθεί σε καθένα από αυτούς το ποσό δρχ. 150.000 ως ποσοστό στα κέρδη της κλειόμενης χρήσεως.

Κρατήσεις

Φόρου : Για τους ίδιους λόγους που αναφέρουμε στα μερίσματα δεν θα γίνει παρακράτηση φόρου.

Χαρτοσήμου : Τα διανεμόμενα κέρδη στους διευθυντές θα χαρτοσημανθούν στο τέλος 1,2%. Το αναλογούν χαρτόσημο ($300.000 \times 1,2\% =$) δρχ. 3.600, πρέπει να αποδοθεί στη Δ.Ο.Υ. μέχρι 30.8.1993.

Ασφαλιστικές εισφορές : Τα διανεμόμενα κέρδη στους διευθυντές δεν υπάγονται σε ασφαλιστικές εισφορές.

ε) Για το ποσοστό των κερδών που διανέμονται στο προσωπικό :

Το Δ.Σ. στην πρόταση του προς τη γενική συνέλευση των μετόχων για την διανομή των κερδών δρχ. 20.000.000 της χρήσεως 1.1.1992 - 31.12.1992 προτείνει όπως, στους είκοσι εργατοϋπαλλήλους της εταιρίας καταβληθεί ποσοστό κερδών.

Σημειώνουμε ότι τα ανώτατα όρια ποσοστού κερδών, εντός των οποίων οι ανώνυμες εταιρίες μπορούσαν να διανεύουν κέρδη στο προσωπικό, και τα οποία αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο, της περ. α', του άρθρου 4, του Ν.Δ. 3843/1958, όπως έχει αντικατασταθεί από το άρθρο 12 του Ν. 1882/1990, έπαυσαν να ισχύουν από 30.6.1992, αφού η άνω περ. α' του άρθρου 4 του Ν.Δ. 3843/1958 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 (περ. 2) του Ν. 2065/1992, δηλαδή όλα τα κέρδη (διανεμόμενα και μη) φορολογούνται στο όνομα της ανώνυμης εταιρίας, σε αντίθεση με το προηγούμενο φορολογικό καθεστώς που τα διανεμόμενα κέρδη, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και τα διανεμόμενα κέρδη στο προσωπικό μέχρι, όμως, το νόμιμο ποσοστό, δεν φορολογούνται στο όνομα της ανώνυμης εταιρίας, αλλά στο όνομα των διακαιούχων.

Κρατήσεις :

Φόρου : Για τους ίδιους λόγους που αναφέρουμε στα μερίσματα, δεν θα γίνει παρακράτηση φόρου.

Χαρτοσήμου : Τα διανεμόμενα κέρδη στο προσωπικό, θα χαρτοσημανθούν με τέλος 1,2% (άρθρο 15ε, παρ. 7 Κ.Τ.Χ.). Το αναλογούν χαρτόσημο ($1.770.000 \times 1,2\% =$) δρχ. 21.240 πρέπει να αποδοθεί στη Δ.Ο.Υ. μέχρι 30.8.1993 (άρθρο 30, παρ. 5, Κ.Φ.Σ. - Π.Δ. 99.1977 το οποίο διατηρήθηκε με ισχύ με το άρθρο 39, παρ. 10, του Κ.Φ.Σ. <<Φορολογία Χαρτόσημου>> Π.Ρέππα, Αθήνα 1991, Τόμος Β', σελ. 793).

Ασφαλιστικές εισφορές : Τα διανεμόμενα στο προσωπικό κέρδη απαλλάσσονται των ασφαλιστικών εισφορών υπέρ οργανισμών και ταμείων κυρίας ή επικουρικής ασφάλισης (άρθρο 43, παρ. 2, του Ν. 1892/1990). Με τη διάταξη αυτή προστέθηκε εδάφιο στο τέλος της περ. α', του άρθρου 4, του Ν. 3843/1958. Όμως, με το Ν. 2065/1992 (άρθρο 15 περ. 2) τροποποιήθηκε ολόκληρη περ. α', του άρθρου 4, του Ν.Δ. 3843/1958 με αποτέλεσμα, κατά την γνώμη μου, να δημιουργείται θέμα ασφαλιστικών εισφορών.

στ) Για το σχηματισμό Εκτακτου Αποθεματικού :

Το καταστατικό της εταιρείας αναφέρει ότι, <<τυχόν αφιδιάθετο υπόλοιπο που παραμένει μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και του πρώτου μερίσματος, διατίθεται σύμφωνα με την απόφαση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων>>.

Γι' αυτό, το Δ.Σ. στην πρότασή του προς την γενική συνέλευση για την διανομή των κερδών, πρότεινε όπως το υπόλοιπο δρχ. 5.484.600 που απομένει, μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και των διανεμόμενων κερδών, χρησιμεύει για το σχηματισμό εκτάκτου αποθεματικού.

2. Υπολογισμός προκαταβολής φόρου εισοδήματος

	Φόρος
Κέρδη φορολογητέα	
δρχ. 20.800.000 X 35%	δρχ. <u>7.280.000</u>
Σύνολο φόρων	δρχ. <u>7.280.000</u>
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος (7.280.000 X 50%)	δρχ. <u>3.640.000</u>

Ημερομηνία τακτικής γενικής συνέλευσης.

Από το Δ.Σ. αποφασίστηκε όπως η τακτική γενική συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας συνέλθει στις 30 Ιουνίου 1993.

Λογιστικές εγγραφές 31.12.1992

α. Προκαταβολή φόροι εισοδήματος

<u>Κωδικός</u>	<u>Λογαριασμός</u>	<u>Χρέωση</u>	<u>Πίστωση</u>
33	Χρεώστες διάφοροι		
33.13	Ελληνικό Δημόσιο - Προκαταβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι		
33.13.00	Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	3.640.000	
54	Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη		
54.08	Λογαριασμός εκκαθαρίσεως φόρων τελών ετήσιας δηλώσεως φόρου εισοδήματος		
54.08.00	Φόροι - τέλη δηλώσεως φόρου εισοδήματος χρήσεως 1992		3.640.000

β. Φόρου εισοδήματος

<u>Κωδικός</u>	<u>Λογαριασμός</u>	<u>Χρέωση</u>	<u>Πίστωση</u>
88	Αποτελέσματα προς διάθεση		
88.08	Φόρος εισοδήματος		
88.08.00	Κύριος φόρος εισοδήματος	7.280.000	
54	Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη		
54.07	Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών		
54.07.00	Κύριος φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών		7.280.000

----- do -----

		do	
54	Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη		
54.07	Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών		
54.07.00	Κύριος φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών	7.280.000	
54.08	Λογαριασμός εκκαθάρισεως φόρων τελών ετήσιας δηλώσεως φόρου εισοδήματος		
54.08.00	Φόροι - τέλη δηλώσεως φόρου εισοδήματος χρήσεως 1992		7.280.000

γ. Μεταφορά καθαρού κέρδους χρήσης

<u>Κωδικός</u>	<u>Λογαριασμός</u>	<u>Χρέωση</u>	<u>Πίστωση</u>
86	Αποτελέσματα χρήσεως		
86.99	Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως		
86.99.00	Καθαρό αποτέλεσμα χρήσεως 1992	20.000.000	
88	Αποτελέσματα προς διάθεση		
88.00	Καθαρά κέρδη χρήσεως		
88.00.00	Καθαρό κέρδος χρήσεως 1992		20.000.000

δ. Προσδιορισμός κερδών προς διάθεση

<u>Κωδικός</u>	<u>Λογαριασμός</u>	<u>Χρέωση</u>	<u>Πίστωση</u>
88	Αποτελέσματα προς διάθεση		
88.00	Καθαρά κέρδη χρήσεως		
88.00.00	Καθαρό κέρδος χρήσεως 1992	20.000.000	
88.99	Κέρδη προς διάθεση		
88.99.00	Κέρδος προς διάθεση χρήσεως 1992		20.000.000

		do	
88	Αποτελέσματα προς διάθεση		
88.99	Κέρδη προς διάθεση		
88.99.00	Κέρδος προς διάθεση χρήσεως 1992	7.280.000	
88.08	Φόρος εισοδήματος		
88.08.00	Κύριος φόρος εισοδήματος		7.280.000

ε. Διάθεση κερδών

<u>Κωδικός</u>	<u>Λογαριασμός</u>	<u>Χρέωση</u>	<u>Πίστωση</u>
88	Αποτελέσματα προς διάθεση		
88.99	Κέρδη προς διάθεση		
88.99.00	Κέρδος προς διάθεση χρήσεως 1992	12.720.000	
41	Αποθεματικά - Διαφορές αναπροσαρμογής Επιχορηγήσεις επενδύσεων		
41.02	Τακτικό αποθεματικό		
41.02.00	Τακτικό αποθεματικό		636.000
41.05	Εκτακτα αποθεματικά		
41.05.00	Μερίσματα πληρωτέα από κέρδη χρήσεως 1992		5.484.600
53	Πιστωτές διάφοροι		
53.01	Μερίσματα πληρωτέα		
53.01.00	Μερίσματα κερδών χρήσεως 1992		4.229.400
53.08	Δικαιούχοι αμοιβών		
53.08.01	Αμοιβές από ποσοστά μελών διοικητικού συμβουλίου		300.000
53.08.02	Αμοιβές από ποσοστά διευθυντών		300.000
53.08.03	Αμοιβές από ποσοστά εργατοϋπαλλήλων		1.770.00
		<u>12.720.000</u>	<u>12.720.000</u>

4. Χρονοδιάγραμμα απόδοσης φόρων και υποβολής δηλώσεων - στοιχείων στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
 Ημερομηνία κλεισίματος ισολογισμού 31.12.1992. Ημερομηνία τακτικής γενικής συνέλευσης 30.6.1993.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΑΠΟΔΟΣΗ ΦΟΡΩΝ	15.5.93	30.6.93	31.7.93	30.8.93	31.8.93	30.9.93	28.2.94	Σύνολο
Α. Υποβολή φορολογικών δηλώσεων 1. Δήλωση φόρου εισοδήματος Βα. Απόδοση φόρου 1. Φόρος εισοδήματος Β.β Απόδοση προκαταβολής Γ. Δήλωση-απόδοση τελών παρ/μου 1. Δήλωση (άρ. 30 παρ. 5 Κ.Φ.Σ.) 2. Απόδοση χαρτοσήμου Λ. Υποβολή φορολογικών στοιχείων για τις μετοχές-μερίσματα 1. Εντός τριών (3) μηνών από την έγκριση του Ισολογισμού δηλώνονται τα μερίσματα με τις καταστάσεις του άρθρου 20 του Κ.Φ.Σ. 2. Δηλώσεις Ν.1599/1986 από τους κομιστές ανωνύμων μετοχών (άρθρο 30 Ν.Α. 3323/1955)	XXXX 1.456.000 728.000	1.456.000 728.000	1.456.000 728.000	XXXX 28.440	1.456.000 728.000	1.456.000 728.000	XXXX	7.280.000 3.640.000 28.440
Σύνολο	2.184.000	2.184.000	2.184.000	28.440	1.184.000	2.184.000	XXXX	10.948.440

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- “ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ” Δημοσθένη Α. Κρίμπα
- “ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ” Αντωνία Παυλάκου
- “ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ” Δημήτρη Ι. Ηλιοκαύτου
- “ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ” Μιλτιάδη Κ. Πλεονταριά ΕΚΔΟΣΕΙΣ “ΠΑΜΙΣΟΣ”
- ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ “Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ” ΕΚΔΟΣΕΙΣ “ΠΑΜΙΣΟΣ” ΜΑΡΤΙΟΣ 1994
- “ Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ” ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ν. ΚΑΦΟΥΣΗ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑ
- “ η ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ” (Α.Ε, ΕΠΕ, ΕΕ, ΟΕ) ΕΚΔΟΣΕΙΣ “ΒΡΥΚΟΥΣ ΕΕ” ΤΟΥ Ε. ΣΑΚΕΛΛΗ, ΚΑΙ Ι. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΤΕΥΧΟΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ
- ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - “ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ”
- ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Ι. ΣΑΚΕΛΛΗ ΕΚΔΟΣΕΙΣ “ΒΡΥΚΟΥΣ” ΕΕ.